PERŞEMBE
24
TEMMUZ
1941

TAN EVİ
İSTANBUL, Ankara Caddesi 102
TELGRAF: TAN, İSTANBUL
TELEFON: 24310, 24318, 24319
ALTINCI YIL — No. 2131
5 KURUŞ

TAN

GUNLUK SIYASİ HALK GAZETESİ

Çocuğunuza verebileceğiniz en kıymetli hediye
YALNIZ
Çocuk Ansiklopedisi
Olabilir. Çünkü bütün hediyeler unutulabilir. Fakat COCUK ANSİKLOPEDİSİ Çocuğun bütün hayatında izini bırakır.
FİYATI (6) LİRADIR.

Lozan Zaferinin 18 inci Yıldönümü

İstiklâl Harbinin Muzaffer Kumandanı İnönü Lozanda Harbi, Kinle Değil, Mağlûba Hayat Hakkı Veren Muazzam Bir Görüşle Kapamıştır

Lozan Ruhu

Lozan muahedesi, Türk milletinin hudutları içinde reel mevcudiyetini ve bu mevcudiyetin uzun bir zaman için yapacağı faaliyeti tesbit eden hayalden uzak, tamamen hakikate uygun hükümleri ihtiva etmektedir. Bu itibarladır ki, bu muahede, bugün Türk milleti için ebediliğe namzet bir ruh üstünlüğü kazanmıştır.

Sadri Ertem

Lozan muahedesi imzalanalı 18 sene oluyor. On sekiz senedir Cümhuriyet Türkiyesinin dünya ile sulh hudutları içinde münasebetini tanzim eden bu vesika tarihin nadir bulunur eserlerinden biridir.

Nadir bulunan eserlerinden dedik, çünkü bu eserin kemal ifade eden o kadar çok cepheleri vardır ki, gün geçtikçe onun kıymetini bir kat daha arttırmaktadır. Kemali ifade eden noktalarını şöylece hülâsa edebiliriz:

I — Türk milli anlayış tarzı.

II — Dünya milletlerini idrak tarzı.

III — Harp sonrası dünyası realitesini idrak tarzı.

Lozan muahedesi, Türk milletini anlamakta büyük ve tarihî kudreti haiz isabet göstermiştir.

Türk milletinin hudutları içindeki reel mevcudiyetini ve bu mevcudiyetin uzun bir zaman için yapacağı faaliyeti tesbit eden muahede hayalden tamamen uzak, tamamen hakikate uygun hükümleri ihtiva etmektedir. Bunun içindir ki, muahede 18 senedir itibarından kaybetmedi, bilâkis harp sonrası muahedeleri ufukta birer bulut gibi ortadan kaybolup giderken Lozan muahedesi Türk milleti için ebediliğe namzet bir ruh üstünlüğü kazandı. 18 senedir onun tasavvur ettiği karakteri tahakkuk ettirmiye çalıştık. Bütün muahedelerimizin davası Lozanın ruhunu yaşatmak oldu. Muahedelerimiz, hareketlerimiz Lozanın gayelerini tahakkuk ettirmek oldu. Bu muahedenin muvaffakıyeti Türk milletinin ruhuna ve bedenine uygun olmasındandır.

* *

Lozan muahedesini imzalıyan Türkiye Cümhuriyeti büyük bir imparatorluk mazisini tasfiye etmiş, mazinin hayallerine göre değil, halin ve istikbalin zaruretlerine göre bir hayat istikameti çizmişti. Bu istikamet, ancak Türkiyenin millî misak hudutları içinde inkişafı, ve müsbet zihniyete göre işliyen bir millet varlığı yaratmaktı. Cümhuriyet Türkiyesi kendisi için muhayyel hudutlar tasavvur etmemiş, Türk topraklarını müsbet ilimle fethetmek, millî kaliteli bir kuvvet haline getirmek, hülâsa sağlam, esaslı bir iç politika yapabilecek bir saha haline koymak istemiştir.

Cümhuriyet Türkiyesi İmparatorluğu tasfiye ederken ilmî mânasiyle millet hayatını tanzim etmek, Türk inkılâp prensiplerini tahakkuk ettirecek bir zemin yaratmak istemiştir. Türk milletinin, tarihî seyri ve milletin bünyesi böyle bir sulhe muhtaçtı. Türk milleti asırlardanberi kendini anlıyan, kendine göre hayat telâkkilerini getiren şefleri bulmuştu. Şefler halk safları arasından çıkmış, cephelerde, ateş hatlarında yana yana bu milletin arzularına, iştiyaklarına timsal olmuşlardı. Lozan böyle bir telâkki ye sahip olan şeflerin hayat ve millet telâkkisinden doğduğu için Türk milletinin realitesine uygun dur... Lozan muahedesi, Türk hayatında hem madde, hem ma-

(Devamı: Sa. 5, Sü. 6)

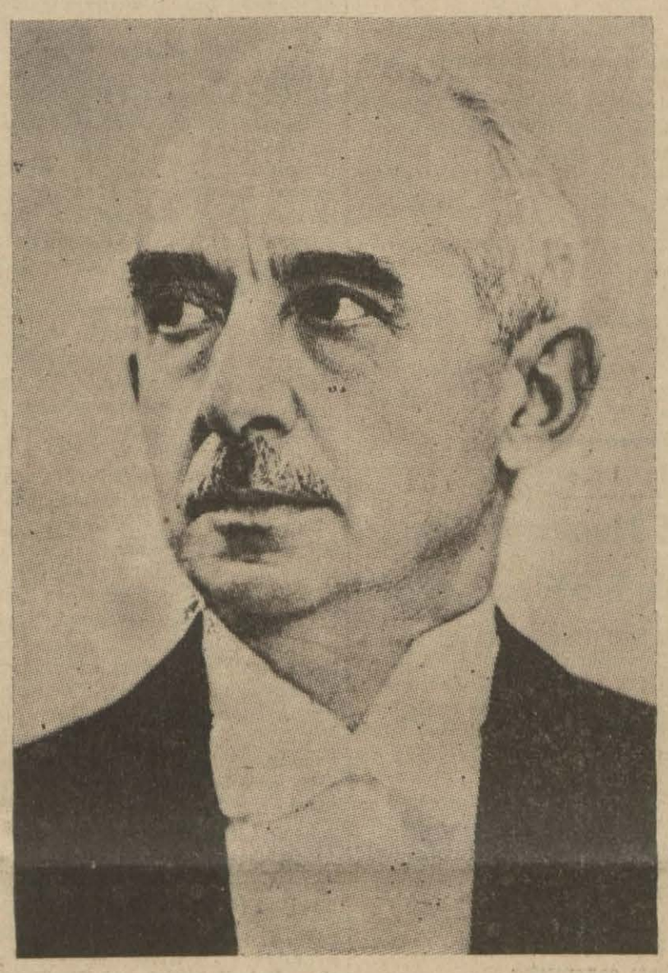

Harbin ve sulhün büyük kahramanı Millî Şefimiz İsmet İnönü

Üniversitede

Lozan Günü Münasebetiyle Büyük Bir Toplantı Yapılıyor

Lozan zaferinin 18 inci yıl dönümü, bugün bütün yurtta olduğu gibi şehrimizde de coşkun tezahüratla kutlanacak, Üniversitede, halkevlerinde, halk odalarında büyük merasim yapılacaktır.

Üniversite merkez binasındaki gençlik toplantısına şehrimizde bulunan vekiller ve mebuslar da iştirak edeceklerdir. Merasime saat 17 de şehir bandosunun çalacağı istiklâl marşı ile başlanacak, rektör bir hitabe ile toplantıyı açacaktır. Bunu müteakip profesör Tahir Taner "adli bakımdan Lozan,, 1, baro reisi profesör Meki Gelenbek "avukat gözüyle Lozan" 1, Ordu mebusu Ahmet İhsan Tokgöz de "gazeteci gözüyle Lozan" 1 izah edecek, son olarak hukuk fakültesi talebesinden Sabiha Ateş ile Muzaffer Erer "gençlik gözüyle Lozan,, mevzulu birer hitabede bulunacaklardır.

ASKERÎ VAZİYET

Leningrat Ve Kiyef'e Doğru

Almanların Leningrat'ta Muvaffak Olması Hayli Güçtür. Fakat Kief'e İlerliyen Kuvvetler Cenup Cephesini Tehlikeye Düşürmüştür

ASKERÎ MÜTEHASSISIMIZ YAZIYOR

Şark cephesinde mühim bir değişikik yok. Alman orduları Leningrat istikametinde 600, Moskova istikametinde 700, ve Kief istikametinde 300 kilometre ilerledikten ve Stalin hattında merkezde ve şimalde vücude getirdikleri gediklerden sonra cetin bir mukavemetle karşılaşarak ya tevakkufa, ya zayıflamaya mecbur olmuslardır.

Şimdi Alman erkânı harbiyesinin Sovyet ordusunun mukavemetini kırmak için şimalde Finlândadan, ve cenupta Besarabyadan yeni taarruzlar tertip ettiğini görüyoruz.

Finlânda cephesinde Alman - Fin kuvvetlerinin Ladoga ve Neoga gölllerinin şarkında bir miktar ilerlediği haber veriliyor. Bu ilerleme tesebbüsü süphesiz Leningradı yukardan tazyik etmek ve Pskow istikametinde Leningrat üzerine yapılan hareketi ko-

(Sonu Sa: 4; Sü: 3)

Evvelki gece Alman tayyareleri tarafından tekrar bombardıman edilen Moskovanın gece manzarası

ALMAN TEBLİĞİ

Çevirme Ve İmha Harbi Devam Ediyor

Moskova Dün Gece Yeniden Bombalandı

Çok Miktarda Yangın Bombası Atıldı, Tahribat Çok Büyüktür

Bir Sovyet Fırkası İmha Edildi

Berlin, 23 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Ukrayna'da Alman, Rumen, Macar ve Slovak kıtaları durmadan düşmanı takibe devam etmislerdir.

Şark cephesinin diğer kısımlarında büyük ve küçük Sovyet gruplarının ihatası ve imhasına devam edilmektedir. İhatadan kurtulmak için düşmanın yaptığı bütün tesebbüsler akim kalmıştır. Sasırtma taarruzlarımız neticesinde düsman son derece zaviat vermiştir.

(Devamı: Sa. 5, Sü. 5)

Yeni Mahsul Mübayaa Ediliyor

Geniş Ölçüde Mübayaat 15 Gün Sonra Başlıyacak

Ankara, 23 (TAN Muhabirinden) — Ticaret Vekâleti Çukurova orta Anadolu ve Trakyada bu seneki mahsulün mübayaasına devam etmektedir. Bir taraftan da bu mıntakalardaki mübayaa ekipleri takviye edilmek te diğer taraftan baska mıntakalarda yeni ajanlar ihdas olunmak tadır. Bu suretle müstahsil ile doğrudan doğruya temas edilmek te ve arada mütevassıt rolünü oynıyan kimselerin müstahsilin sırtından geçinmesine mâni olunmaktadır.

Ticaret Vekâleti bu seneki mahsulü tarlada iken değil. harman yapılıp ambara geldikten sonra mübayaa etmektedir. Bir çok yerlerde hasat zamanı henüz

(Devamı: Sa. 5, Sü. 5)

SOVYET TEBLİĞİ

4 Cephede Muharebe Şiddetlidir

Bir Günde 87 Nazi Tayyaresi İmha Edildi

Moskovaya Son Hava Hücumu Teşebbüsü de Akamete Uğratıldı

Almanlara Gaz Kullanmaları Emredilmiş

Moskova, 23 (A.A.) — Sovyet istihbarat bürosu tarafından dün akşam neşredilen tebliğ:

22 Temmuzda kıtalarımız, Petrozavodsk, Porkhof, Smolensk ve Jitomir istikametlerinde büyük muharebeler vermişlerdir.

Cephenin sair kısımlarında kıtaatın vaziyetinde işara değer mühim değişiklikler olmamıştır.

22 Temmuzda hava kuvvetlerimiz 87 düsman tayyaresi düsürmüslerdir. 14 tayyaremiz kaybolmustur.

Mütemmim malûmata göre, 21-22 Temmuz gecesi Alman tayyareleri tarafından yapılmaya teşebbüs edilen kütle halinde akın esnasında 22 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Gece avcı tayyarelerimizin maruz kaldığı şartları nazarı itibara alarak düşman zayiatının çok yüksek olduğunu kabul etmek yerinde olur. Düşman, bombalarının çoğunu Moskova civarındaki ormanlara ve tarlalara atmıştır. Hiç bir askerî hedef ve endüstri hedefi hasara uğramamıştır.

(Devamı: Sa. 5, Sü. 4)

Uzak şarkta askerî harekâta intizar edilmesi lâzım geldiğini söyliyen Amerika Bahriye Nazırı Knox

İngiltereyi Müdafaa Plânı

Bir İhraç Teşebbüsünü Önliyecek Tarzda Ekzersizler Yapıldı

Londra, 23 (A.A.) — Reuterin İngiliz ordusundaki hususî muhabiri, Ingilterenin cenubundaki tayyare meydanlarının müdafaasına müteallik tecrübelerin Girid'in terkindenberi en yüksek mikyasta, ve hitama ermiş olduğunu haber vermektedir. Ekseriya Giride karşı yapılan hücumun Ingiltere adalarına karşı yapılacak hücumun umumî bir provası, olduğu söylenmektedir. Fakat bu husus ta esaslı bir fark vardır, Ingiliz adalarında daha geniş ve daha çok tayyare meydanı mevcuttur. Cereyan edecek vukuatın çok vahim olacağı tahmin edilmek suretiyle ekzersizler esnasında sahilin bombardımanı işlerini ko -

(Devamı: Sa. 5, Sü. 7)

JAPONYA

Hindiçîniye Ültimatom Verdi

Hindiçîninin Derhal ve Tamamile İşgal Edileceği Bildiriliyor

Amerika, Tokyoya İhtarda Bulundu

Vasington, 23 (A.A.) — Reuter: Öğrenildiğine göre Japon hükûmeti Hindiçininin tamamiyle Japonya tarafından askerî işgal altına alınmasını talep eden 24 saat müddetli bir ültimatomu dün Hindiçinî hükûmetine vermistir.

Yeni talimat bekleniyor

Hanoi, 23 (A.A.) — Reuter bildiriyor:

Fransız Hindiçinî umumî valisi Amiral Decoux ile Japon askerî heyeti reisiGeneral Sumitsa, hükûmetlerinden yeni talimata intizaren Japon mutalebatının tatbikine ait hususatı müzakere ediyorlar.

Fevkalâde mühim talepler

Hanoi, 23 (A.A.) — Verilen malûmata göre, Hindicinî hükûmeti Cumartesi günü Japonya büyük elcisi tarafından Vichy'de yapılan bazı tesebbüsler üzerine Hanoi'ya dönmüstür. Bu teşeb-

(Devamı: Sa. 5, Sü. 3)

Sabık İrak Başvekili Ankaraya Geliyor

Tahran 23 (A.A.) — Reuter: Sabık İrak Başvekili Raşit Âli, bir müddet evvel refikasının ve cocuklarının iltica ettiği Türkiyeye gitmek üzere dün Tahrandan hareket etmistir.

"50„ Sene Evvelki istanbul Geceleri

TÜRKÇEYE ÇEVİREN: M. ABAŞ

- **Birkaç güne kadar yeni bir tefrikaya başlıyoruz. Bu tefrikada okuyucularımıza, bir roman değil, bazısı uzun, bazısı kısa, bir takım hikâyeler takdim edeceğiz. Bunları, II. ci Abdülhamit devrinde, uzun müddet İstanbulda yaşamış olan bir Amerikalı, H. G. Dwight, yazmış ve, muhtelif Amerikan ve İngiliz mecmualarında neşrettikten sonra, 1921 de "S t a m b o u l N i g h t s„ unvaniyle kitap şeklinde ortaya çıkarmıştır.**
- **Tercümesini neşredeceğimiz bu hikâyelerin vakaları hep İstanbul ve civarında geçer. Şahıslar da II. ci Abdülhamit devrinin her tabaka ve her cinse mensup, yerli, yabancı, hakiki insanlarından veya tiplerinden seçilmiştir.**
- **Yarım asır evvelki İstanbul hayatının bazı safhalarına ait olan bu hikâyeleri okuyucularımızın merak ve alâka ile takip edeceklerine şüphe etmiyoruz.**

NAPOLEON

Tefrika No. 12

Kendisini Yanlış Hükümlere Kaptıran Napoleon Farkına Varmadı ki, Zafer Fânidir

"— Erfrut'taki son gün, sarayın arzettiği manzara hatırımdan asla çıkmıyacaktır. Napoleon'un etrafını, ordulariyle harbettiği, yahut memleketlerini zaptettiği, varlıklarını tezlil ettiği prensler sarmıştı. İçlerinden bir tanesi çıkıp ta, ondan bir şey istemiye cesaret bulamadı. Hatırında kalmak için, etrafında sadece görünmek istiyorlardı!,,

Bu arada, Napoleon farzediyor ki, Viyanada, itilâf imzalanmış sayılır. Ve bu zannın doğuracağı korku, onu, muahededen beklediği neticeye, muahedesiz de kavuşturabilir. Fakat o, böyle zannederken bilmiyor ki, Taleyran, kendisine, Metternic nezdinde de ihanette bulunmuştur. ve Metternich'e demiştir ki:

"— Rusya ile, Osterliç'ten evvelki kadar hoş geçinmek sırf sizin elinizdedir. Avrupada kalan az buçuk istiklâli, ancak böyle bir ittifak kurtarabilir!,,

Erfrut'ta veda saati gelince, etrafı kırallarla muhat bulunan imparator, Aleksandır ile kucaklaşmıştı. O anda, etrafındakiler, kudretli hükümdarların bu dostluğuna hürmetle bakıyorlardı. Yalnız Taleyran, şapkası elinde, külümsüyor, ve biliyor ki, prenses dö Tur'un evindeki ziyafetler esnasında, kendisi, iki imparator arasında ogün mevcut gibi görünen dostluğu temelinden yıkmaya muvaffak olmuştur.

Taleyran'ın o gayreti, dört yıl içinde semerisini verecektir. O zehirli semere ki, en nihayet, koca Napoleon'u öldürmüştür.

* *

Madrid seferi

Şimdi Napoleon'u Madritte, Ikinci Filipin portresi önünde görüyoruz. Bütün sarayı dolaşmış, galerileri şöyle çabuk çabuk bir ziyaret etmiş, şimdi de kralın tasvirini uzun uzun seyrediyor ki, etrafında ses filân kesiliyor. Güya iki hükümdarın birbirleriyle giriştiği sanılacak bir sohbette, maiyyeti, sessiz, hazır bulunuyor. Ikinci Filip sanki yine diyor ki:

"— Benim memalikimde güneş batmaz!..,,

Napoleon da düşünüyor ki, böyle bir söz söylemek kendisine hiç bir zaman nasip olmıyacak. Acaba, bunu söyliyebilmesi için, ne yapması lâzım? Tam, kendi kıtalarının Ispanyaya girdiği gün lâğvettiği engizesyonu mu ihdas etmelidir? O, çok mu cömert, çok mu yomuşak davranmaktadır? Fazla demokratca mı hareket etmiştir? O, bir düzine memlekette hüriyeti, kendi iradesi huzurunda boyun eğmiye alıştırmamış mıydı? Bugün, belki de lüzumundan fazla söz söyleniyor, yazı yazılıyor. Napoleon, bunları düşünürken sükûtiydi. Onda bahtiyar hali yoktu. Fakat bahtiyar olmuş, kim vardı ki?

Acıklı bir sefer, imparatoru tâ Madride kadar götürmüştü. Onun Ispanyaya giderken kullandığı o bulanık, o karışık usuller, şimdi birer birer aleyhine dönüyordu. O yılın ilkbaharında tahtından indirmiş olduğu Krallar da, Prensler de, şüphe yok ki, bu muameleden daha iyisine lâyık değillerdi. Fakat imparator, Ispanya ahalisini hiçe saymıştı. Millet, kendi şan ve haysiyetini kurtarmaya kalktığı zaman, Napoleon âsilere gülmüş, ve onlara "Bir işe yaramıyan insanlar,. sıfatını vermişti. Diyordu ki:

"— Bunlar, Don Kişot'a lâyık herifler. Cahillik, burnu büyüklük, gaddarlık, alçaklık, işte onlar bize bu manzarayı arzediyorlar.

Papazlarla engizisyon, milleti hayvana döndürmüştü. Ispanyol kıtaları, Araplar gibi, evlerinin arkasından harbediyorlardı. Köylülerin, fellahlardan fazla değeri yoktu. Papazlar echel, sefih, ve ahlâksızdı. Soyu bozuk granların "büyüklerin,, ne kuvveti vardı, ne de tesiri!,,

Kendisini bu yanlış hükümlere kaptıran Napoleon, farkına varmadı ki, zaferi fânidir. Yarın Ispanya, kendisi için sağlam bir mesnet olan Ingiltere tarafından yardım görünce, Ispanyol milleti yeniden evlerinin arkasında siper alacak, ve onun kıtalarına ateş yağdıracaktır. Hiçbir şey, o halkı bu hareketten menedemiye cektir.

Imparator, bu acı hakikati, bir hayli geç olarak sezince, Vensana diyor ki:

"— Omrümde işlediğim en büyük aptallık, budur. Beni, böyle büyük bir sıkıntıdan kurtarmak için, düşünceleriniz neyse, bana söyleyiniz!,,

"— Gerek zatı şâhaneniz için, gerek Avrupa için birçok mahzurları olan böyle bir şeyden vaz geçmek, o kadar güç değildir!,,

"— Siz, keyfinizin istediği gibi, kolaycacık söylüyorsunuz. Bir de benim vaziyetimi düşünsenize? Ben, bir gasıbım. Bu raddeye varmaklığım için, Avrupanın en iyi kafasına, ve en iyi kılıcına sahip olmaklığım lâzım geldi. Kendimi bu halde tutabilmekliğim için icabeder ki, cümle âlem, benim böyle olduğuma kani bulunmakta devam etsin. Ben, kafamın şöhretini de, kılıcımın şiddetini de kurtarmalıyım. Tezlil etmemeliyim. Ben, dünyanın yüzüne karşı:

"— Büyük bir hata işledim!,, diyip de, dayak yemiş bir ordunun başında duramam ya? Sizi hakem seçiyor, ve soruyorum: Bunu yapabilir miyim?,,

Böyle konuşan genç Bonapart mıdır, yoksa ihtiyar Napoleon mudur? Büyük Fredrik'in meşhur ordusunu sekiz gün içinde yenmiş olan o değil miydi? Sekiz ay için de, Ispanyada bir şey elde edememişti. Yolları, şehirleri, insanlarını besliyecek şeyleri bulunan memleketlerde ordular yenmek, ona kolay görünüyor. Fakat bu yolsuz diyarlarda, bu çöllerde, Polonya steplerinde, veya Endülüs dağlarında askerî hareketlerde bulunmak, riyazî bir beyin için, lüzumundan fazla meşkûk bir şeydir. Napoleonun sabırsızlığına çok zıt bir iştir.

(Arkası var)

Zeytinyağı Fiyatları Tetkik Ediliyor

Odun İşi Hakkında Yeniden Karar Verilecek

İaşe müsteşarlığı zeytinyağı fiyatlarındaki gayri tabiî yükseliş hakkında İstanbul mürakabe komisyonundan malûmat istemiş ve bu yükseliş etrafındaki noktai nazarını sormuştur.

Fiyatları mürakabe bürosu memurları bunun üzerine dünden itibaren harekete geçmişler, iaşe müdürlüğü mürakipleri birlikte piyasada tetkiklere başlamışlardır. Bugün bu hususa dair bir rapor hazırlanacak ve bu rapor fiyatları mürakabe komisyonu tarafından tetkik edilecektir.

İhtikârla mücadele

Alâkdar makamlar piyasadaki ihtikâr hareketleri ve halkın aldatılması işleri ile çok yakından alâkadar olmakta, milli korunma kanunu hilâfına hareket edenler hakkında amansız bir mücadele açmış bulunmaktadır.

Bir kısım mağazaların muhtelif bahanelerle kapamış gibi görünerek gizlice ve faturasız satış yaptıkları, mahkeme kararıyle ve ihtikâr suçundan dolayı muvakkaten kapatılan mağazaların da el altından mal sattıkları fiyatları müarkabe bürosuna ihbar edilmiştir.

Alâkadar memurlar derhal harekete geçmişler, ve ihbar edilen mağazaların işlerini tasfiye ettikleri ve gizli mal satmadıkları neticesine varmışlardır Bir kısım kapalı mağazalarda da gizli satış yapılmaması için icap eden tedbirler alınmıştır.

Diğer taraftan Mahmutpaşada bir esnaf fahiş fiyatla pazen satarken yakalanmışı hakkında zabıt varakası tanzim edilmiştir.

Yalova ve Sabancada toplanılıp İstanbulda fırınlarda kurutulduktan sonra çay diye satılan ayı üzümü üzerine muamele yapan bir ticarethane hakkında da takibat yapılmaktadır.

Bu ticarethane Asmaaltında-dır. Alâkadar memurlar dün bu ticarethaneye gitmisler ve mühim miktarda ayı üzümü bulmuşlardır.

Odun meselesi

Fiyatları mürakabe komisyonu dün de odun narhı meselesini tetkik etmistir. Narh sadece müstehlik değil, küçük sermayeli oduncularla mahalle aralarında perakende satış yapan odunculârın da itirazını mucip olmuştur.

Odun narhının 560 kuruşa çıkarılması üzerine satışlar birdenbire azalmış, kesim yerlerinden değil de, İstanbul kıyılarına gelen kayıklardan mübayaa yapıp satış yapan ufak sermayeli depo sahipleri uzun müddet stok saklıyamıyacakları için bu durgunluktan müteessir olmıya başlamışlardır.

Komisyon dün yeniden vaki sikâyetleri ve muhtelif odun tacirlerini dinlemiş, fakat odun fiyatları hakkında yeni bir karar vermeden evvel belediye iktisat müdürlüğünün odun işi hakkında etraflı ve izahlı bir rapor göndermesini kararlaştırmıştır. Bu rapor, bugün komisyona tevdi edilecek, rapor üzerinde yapılacak tetkikatı müteakip yeni bir karar verilecektir.

Sürp Agopta Bugün de Define Aranılacak

Sürpagoptaki definenin arannması için Osman Şarlı ile Rusvalı tabakatülarz mütehassısları arasında dün noter huzurunda mukavelename tanzim edilmiştir. Bunun üzerine mütehassıslar fennî aletle tetkikat yapmışlar ve sözde definenin bulunduğu yeri göstermişlerdir.

Gösterilen yer, dört beş gündenberi açılmakta olan çukurun yanındadır.

Burası da bugün kazılacak ve eğer define burada çıkmazsa başka bir yerde defina bulmak ümidi kalmadığından bu işe son verilmiş olacaktır. Radyestezi mütehassısı olduğunu söyliyen Rus mühendisi Ahmet Hidayet, yeni kazılan yerde mutlaka define bulunacağına kanidir.

Adliye Vekili Dün Ankaraya Gitti

10 Lira Maaşlı Kâtiplerin Maaşları 15 Liraya Çıkarılacak ve Bütün Kâtipler Mütehassıs Olarak Yetiştirilecek

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Adliye Vekili Hasan Menemencioğlu dün Ankaraya dönmüştür. Vekil hareketinden evvel gazetecileri kabul etmiş ve sorulan muhtelif suallere cevaben demiştir ki:

"— Büyük Millet Meclisinde bulunan adlî teşkilât lâyihası ile 10 lira maaş almakta olan kâtiplerden 166 sı 15 lira maaş geçeceklerdir. Büyük Meclisin önümüzdeki içtimaında bu lâyihayı kabul edeceğini ümit etmekteyim. Bu 166 kâtibin terfileri, adliye kâtipleri için tasavvur etmekte olduğumuz islahata dahil değildir. Adliye kâtiplerini evvelce de söylediğim veçhile hâkimlerin yanında haizi itibar mütehassıs haline getireceğiz. Bunun için lâzım gelen tetkikat ikmal edilmiştir.

Millî korunma kanunu ihtikâr cürümleri için gayet serî bir muhakeme usulü kabul etmiştir. Bütün muhakemelerimiz bu işler üzerinde; gayet hassas olarak hareket ediyorlar ve kendilerine tevdi edilen işleri süratle neticelendiriyorlar.

Gayet hassas olarak hareket ediyorlar ve kendilerine tevdi edilen işleri süratle neticelendiriyorlar.

Adliye Vekili Hasan Menemenci İmralı adasında

Muhakemelerde bu mevzua taallûk eden işler çok görülecek miktarda değildir. Bu itibarla bu kanunun terhibî tesiri kadar önleyici bir tesiri de olduğunu kabul edebiliriz.

Hasan Menemencioğlu adliyede dün yaptığı tetkikler esnasında bazı ziyaretçileri kabul etmiş ve bu meyanda asliye ikinci ceza hâkimi Kemal Aşkur ve birinci ağır ceza hâkimi Bürhanettin Öğenle bir müddet görüsmüştür.

ADLİYEDE :

Bir Katil Beş Sene Hapis Yatacak

Bir müddet evvel Eyüple Defterdar arasında borç yüzünden kavga edip arkadası Osmanı öldüren Hamdiyi de yaralayan Tahsin; dün birinci ağır ceza mahkemesinde 5 sene 17 gün hapse ve o kadar zaman da polis nezaretinde bulundurulmaya mahkûm olmuştur.

İkişer Buçuk Sene Yatacaklar Üsküdarda Selimiyede bakkallık eden Behicenin gece eve dönerken üstüne çullanarak gırtlağını sıkıp 50 lirasını alan Halit ve Hulûsi dün birinci ağır cezada 2 şer sene 4 er ay hapse mahkûm olmuşlardır.

İzmirde Kültür Pavyonu

Maarif Vekâleti İzmir Fuarında Kültür pavyonu acacaktır. Ve kâlet neşriyat müdürlüğü, pavyonun hazırlıklarına başlamıştır.

POLİSTE :

65 Numaralı Vapur Bir Motöre Çarptı

Şirketi Hayriyenin 65 numaralı, vapuru dün saat 15,10 da Beşiktaş vapur iskelesine yanaşırken; Sile limanına bağlı kaptan Mahmudun idare ettiği "Feyzi Bahri,, motörüne çarpmıştır.

Vapurun direği kırılmış ve kaptan köşkü hasara uğramıştır. Kaza neticesinde yaralanma olmamıştır.

Araba Çiğnedi — Küçükbebekte oturan 80 yasındaki muhacir Emine dün Beşiktaşta bir yük arabası çarpmıştır.

Emin yaralanmış ve kaldırıldığı Belediye hastahanesinde ölmüştür. Arabacı yakalanmıştır.

Tuzruhu İçti — Samatyada Kasap İlyas mahallesinde oturan Emine yanlışlıkla tuzruhu içerek ölmüştür.

Yangın — Erenköyünde Etem efendi caddesinde Halime ait bahçe içindeki bir ahır ile saman dün evvelki gece yanmıştır.

İzmitte Bira Yok

İzmit (Hususî) — Şehrimizde 15 gündür bira bulunmamaktadır. Sıcaklar arttıkça bira sarfiyatı beş, altı misli fazlalaşmıştır.

Francala Tevziatında Yolsuzluk

Şikâyet ve İhbarlarla Ciddî Surette Meşgul Olunuyor

Hastalıkları dolayisiyle francala yemek mecburiyetinde olanlara verilen raporların belediye iktisat müdürlüğü tarafından hazırlanan karnelerle değistirilmesi ikmal edilmiştir. Kaymakamlar kendilerine müracaat eden rapor sahiplerine karneler vermis ve istihkakları ile, francala almakta devam edecekleri müddeti kaydetmislerdir. Fakat bütün bu gayretlere rağmen francala tevziinde yolsuzluklar olduğuna ve Osman Bey francala tevzi mahallinde bazı karnelilere francala verilmediğine dair bize vaki olan şikâyetler üzerine yaptığımız tahkikattan öğrenmiş bulunuyoruz ki francala tevziatı Adalar kazasında da iyi yapılmamakta ve bu hal belediye müfettisleri tarafından da tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Adalar kazasındaki francala tevziatında pek çok yolsuzluklar olduğu görülmüş, Heybeliadadaki bir fırından idare edilen tevziatın bazı dedikodulara sebebiyet verdiği anlaşılmıştır. Bu fırının her gün Heybeliada ihtiyacı için vermesi lâzım gelen 205 francala yerine 135 francala verdiği, bu yüzden hastalardan bir çoğuna francala verilemediği anlaşılmıştır. Bu vaziyet üzerine sorguya çekilen fırıncı garip iddialarda bulunmuş. Bu meyanda belediye iktisat müdürlüğü memurlarından birisinin kendisine hususî surette emir vererek raporsuz bir çok kimselere hususî ambalâjlarla bir çok francala göndermesini istediğini ilâve etmiştir. Maamafih fırıncının mevcut undan 17,5 kilosunu işlemediği tesbit edilmiş, bir sandık içinde de bir gün evvel pişirilen francalaların bulunduğu görülmüştür. Yapılan tetkikler neticesinde Burgazadasına gönderilen francala ambalâjları içinde raporsuz eşhasa ait hususî ambalâjlı francalalar bulunmuştur.

Netice itibariyle bazı memurların kanunsuz ve yersiz emirlerle normal francala tevziatını ihlâl ettiği müşahede edilmiş ve belediye riyasetine bildirilmiştir. Belediye riyaseti bugünden itibaren vaki olan şikâyet ve ihbarları ciddî surette tetkik edecek ve usulsüz işler yapılmasına mâni olacak, esaslı tedbirler alacaktır.

Karpuz ve Kavun Sergileri

Karpuz, kavun mevsimi başlar başlamaz seyyar karpuzcuların sokakları kirlettiği ve karpuz sergilerinin şehrin umumî cehresine bir köy manzarası verdiği görülmüştür. Alâkadarlara yapılan bir tamim ile şehrin karpuz satıcıları tarafından kirletilmesine müsaade edilmemesi bildirilmiştir.

GÜNÜN MESELESİ

İktısadî Sebepler

Yazan: Naci Sadullah

Diyorlar ki:

"— Almanya, muvaffak olacağından yüzde yüz emin olmasaydı, Sovyetlere taarruz etmezdi. Hiç şüphe yok ki, o, girdiği bu harbi hangi yollardan geçirerek zafere kavuşturacağını, inceden inceye hesaplamıştır.!,,

Ben de, emin olmanın yanılmamaya daima kâfi gelmediğine, ve bu kabil davalarda yanılmıyacak hesap olamıyacağına inananlardan bulunduğum için, o iddiaların kat'î cevabını ancak zamanın verebileceğine kaniim.

Ayrıca kaniim ki, Almanyanın bu harbe girişinde orduları kat'î zaferlere götüren sağlam ve ince hesaplara güvenişten başka sebepler, ve zaruretler de vardı.

Bu sebepleri kavrıyabilmek için, Avrupanın iktısadî vaziyetini gözden geçirmek kâfidir.

Mütehassısların ilmî tetkikaneticesinde tesbit olunmuştur ki Avrupa kıtası, normal bir devrede, kendi ihtiyacının âzami yüzde altmışını istihsale muktedirdir. Ve geri kalan yüzde kırkı temin olunabilmesi ise, Avrupa kıtasının limanlarına bir günde 1000 geminin girmesine müteveccihtir.

Halbuki müstahsil sınıfın silâh altında olması, ve muharebelerin tahribatı yüzünden, istihsali, normal devirdekinin fevkalâde altına düşmüş bulunan Avrupa kıtası, üstelik, ablukanın sımsıkı çemberi içinde, günde hemen hemen tek geminin ziyaretinden de mahrumdur.

Almanyaya gelince, o, bu harbe başladığı zaman, iki senelik stoka sahip bulunduğunu iddia etmişti.

Halbuki Ingiltere, Almanyanın üç ay içinde aç kalacağı kanaatindeydi. Yabancılar ise, her iki tarafın iddiasını da mübalâğalı buluyorlar, ve her iki iddianın vasatisini alarak, Almanyanın âzamî bir yıllık stoka sahip bulunduğunu kabul ediyorlardı.

Vaziyetini biraz evvel anlatmış çalıştığım Avrupa, ne kadar sıkıştırılsa, o bir yıllık stokla, iki seneye yakın zamandanberi harp yapan, üstelik de, petrol stoklarının hiç değilse bir kısmını bombardımanlarda kaybetmiş olması muhtemel bulunan Almanyanın ihtiyacını uzun müddet karşılıyamaz.

Işte Almanyayı, Sovyetlerle harbe girmiye mecbur bırakan en mühim iktısadi vâkıa budur. Almanya, bu harbe, en kısa zamanda, en zengin membaları ele geçirmek ihtiyacı ve ümidiyle girmiştir. Acaba şiddetli Sovyet mukavemeti, ve Sovyetlerin ricat ettikleri yerlerde, "tek buğday tanesi bırakmamak,, prensibiyle yaptıkları korkunç tahribat bu ümidi söndürmüş müdür?

Bu da kat'î ve münakaşa götürmez cevabını ancak zamandan bekliyebileceğimiz bir sualdir. Fakat, Sovyetlerin kendi topraklarında yaptıkları muazzam tahribatın Almanlara endişe vermekte olduğu muhakkaktır.

Binaenaleyh öyle görülüyor ki, harbin seyrini takip ederken isabetli hükümler verebilmenin bir çaresi de, cephelere olduğu kadar, cephe gerilerine de âzami dikkatle bakabilmektir.

Sünnet Düğünü

Kızılay Alemdar nahiyesi tarafından 16 - 17/8/941 cumartesi ve pazar gün ve geceleri Sarayburnu gazinosunda bir sünnet düğünü tertip edilmiştir. Çocukları kaydettirmek ve bilet almak istivenlerin pazardan mada her gün saat 15 ten 18 e kadar Gülhane parkı Alay köşkü ne müracaatları.

İstanbul Borsası

22-7-941 FİYATLARI

			Açılış
Londra	1	Sterlin	5.24
Nevyork	100	Dolar	129.20
Paris	100	F. Frang.	—
Milâno	100	Liret	—
Cenevre	100	İsviçre Fr.	30.70
Amsterdam	100	Florin	—
Berlin	100	L. Mark	—
Brüksel	100	Belga	—
Atina	100	Drahmi	—
Sofya	100	Leva	—
Prag	100	Çek kronu	—
Madrit	100	Peçeta	12.9375
Varşova	100	Zloti	—
Budapeşte	100	Pengo	—
Bükreş	100	Ley	—
Belgrat	100	Dinar	—
Yokohama	100	Yen	31.1375
Stokholm	100	İsviçre kr.	31.0050

ESHAM ve TAHVİLÂT

Sivas-Erz. %7 934 II. ilâ VII.		20.36
Anadolu Demiryolu Mümes.		44.—
T. C. Merkez bankası		130.50

HIKAYE

FİRARÎ

Nakleden: B. BİRSON

Yağmurlu soğuk bir gece. Rüzgâr, karanlıkların içinde bir heyulâ gibi yükselen kalın hapishane duvarlarında uğulduyor. Zayıf, solgun yüzlü bir adam, koyu gölgelerin içinde bir kedi gibi büzülmüş, ileri atılmak için fırsat bekliyor. Bu 1356 numaralı mahkûmdur.

Önünde, senelerdenberi hayalini kurduğu açık sema, mavi deniz, ağaçlar, velhasıl bütün bir hürriyet uzanıyor. Fakat o, tıpkı uzun zaman kafeste kalmış bir kuş gibi, soğuktan ziyade, açık hava ve hürriyetin verdiği korku ile titriyordu.

Evet, kafesten kurtulmuştu, fakat ne zamana kadar? Bu kendi sürat ve kurnazlığına bağlıydı. Bir müddet daha etrafı dinledikten sonra gecenin karanlığına daldı.

Şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da talih ona yardım eder ve herşey plânları mucibince cereyan ederse, hadisenin meydana çıkıp canavar düdüklerinin ötmesine daha epey zaman var demekti. Bu müddet zarfında bir an evvel bu civardan uzaklaşması lâzımdı. Fakat bütün bunlardan evvel asıl ihtiyacı olan bir tek şey vardı: Hapishane üniformasını değiştirmek. Bir eve, hattâ bir yatak odasına dahi girmek icap etse bunu yapacaktı. Çünkü sırtında bu üniformayı taşıdığı müddetçe hürriyete kavuşmasına imkân yoktu.

Kırların ortasında uzanan bir yoldan koşuyor, gözleri karanlıklar içinde ışıksız ve etrafı tenha bir ev arıyordu. Nihayet aradığını buldu. Durup etrafı dinledi. Ya içerde köpek varsa, Duvara sürüne sürüne kapıya geldi, yavaşça tokmağı çevirdi. Kalbi, dehşetle karışık bir sevinçle atıyordu. Kapı kilitli değildi. Birdenbire "Sakın bu bir tuzak olmasın,, diye düşündü. Talihin kendisine bu kadar yardım edebileceğine inanamıyordu. Bir müddet eli tokmakta kımıldamadan durdu. Sonra iradesini toparlıyarak kapıyı yavaşça itti ve içeri girdi. Ortalıkta çıt yoktu. Koyu bir karanlık etrafını görmesine mani olduğu için ellerini öne doğru uzatarak bir kedi sessizliği ile yürümeye başladı ve kısa bir zamanda, raflardaki tabak ve tencerelerden, köşedeki hâlâ sıcak ocaktan burasının bir mutfak olduğunu anlamakta gecikmedi. Mutfaktan eve girilen kapı ardına kadar açık duruyor ve bu açık kapıdan bir duvar saatinin saniyeleri sayan muntazam ve boğuk tıkırdısı geliyordu.

* *

Bir kibrit bulmak için elini ortadaki masaya uzatmasiyle yere bir şeyin düşerek şangırdaması bir oldu. Bu derin sükût içinde bu ses bir bomba gibi patlamıştı. Bu gürültünün duyulmamasına imkân yoktu. Bir ölü kadar hareketsiz durarak dinlemeğe başladı. Demin bir tahta gıcırdar gibi olmuştu, fakat bunu hiç bir ses takip etmedi. Acaba ona mı öyle gelmişti? Yoksa bu ev boş muydu? Bu ümidin verdiği cesaretle tekrar kibriti aramya başladı ve nihayet ocağın yanında istediğini buldu, ve kısa bir tereddütten sonra kibriti çaktı. Işık bir an gözlerini kamaştırdığı için bir şey göremedi. Sonra, birdenbire gözleri dehşetle açıldı ve kibriti derhal yere atarak üzerine bastı.. Kapıda bir kadın duruyordu.

Buz kesilen vücudünden terler boşanıyor, kalbi göğsünü delecekmiş gibi çarpıyor, beynini dolduran korkunç sessizlik kulaklarını patlatacakmış gibi oluyordu.

Tam bu sırada bir canavar düdüğü gecenin sükûtunu delerek mutfağın açık pençeresinden içeri doldu. Şimdi her tarafı rüzgâra tutulmuş bir yaprak gibi titriyordu. Paslanmış dili ile dudaklarını ıslatarak bir şey söylemek istedi, fakat kuruyan boğazından hiç bir şey çıkmadı. Nihayet tatlı ve yumuşak bir ses, kadının sesi:

— Hasan sen misin? Diye sordu. Bu akşam biraz geç kaldın. Lâmbayı yaktın mı? Eğer yakmadınsa kibrit ocağın yanında olacak.

Mahkûmun o andaki duyduğu hayret, biraz evvelki korkusunu unutturmuştu. Ne demek istiyordu bu kadın? Odada ışık olmadığını görmüyor muydu? Gayri ihtiyarî bir kibrit daha çakarak masanın ortasında duran gaz lâmbasını yaktı.

Bu, orta yaşlı, saçları hemen hemen bembeyaz olmuş, iyi yüzlü bir kadındı, ve dosdoğru kendisine bakıyordu. Mahkûm da âdeta ipnotize edilmiş gibi bir müddet kadına baktı. Sonra derin bir nefes aldı. Zavallı kadıncağız görmüyordu, bakar kördü.

Kadın ayni tatlı sesle:

— Yağmur yağıyor, ıslanmışsındır, dur sana başka bir elbise getireyim, diyerek tekrar eve girdi.

Mahkûm bir iskemleye çöktü, başını ellerinin içine aldı. Bu mucizenin karşısında beyni durmuş, bir şey düşünemez olmuştu.

Biraz sonra, elinde ne zamandanberi giyilmemiş olduğu belli bir kat eski elbise ile dönen kadın:

— Haydi, diyordu, ben sana sıcak bir çay yapıncaya kadar şunları giyiver.

Mahkûm sevinçle itaat etti. Eski elbiselerini koltuğuna sıkıştırarak çayın kaynamasını beklemiye başladı. Bir an evvel buradan uzaklaşmak için duyduğu bütün arzuya rağmen kadını süphelendirmekten korktuğu için gitmeye cesaret edemiyor, saniyeler ona asırlar kadar uzun geliyordu. Çok sükür nihayet çay hazır olmuştu. Kadın fincanı uzatırken:

— Hemen gideceksin gine değil mi? Diye sordu.

Mahkûm, konuşmaya cesaret edemediği için evet manasına gelen bir ses çıkardı. Ve çayını acele acele içerek ayağa kalktı. Kadın onu selâmetlerken:

— Allah muinin olsun, diyerek kapıyı yavaşça arkasından kapadı.

* *

Mahkûm, gecenin taze ve serin havasını ciğerlerine doldururken:

— Oh, diyordu, artık hiç bir tehlike kalmadı. Hürriyetime hiç bir engel yok.

Fakat birdenbire korku ile kulak kabarttı, Aşağı yoldan ağır ve düşünceli adımlarla birisi geliyordu. Derhal duvarın koyu gölgesine büzüldü. Biraz sonra iri yarı bir adam, bir metre ilerisinden geçerek eve girdi. Herhalde kadının kocası Hasan bu adamdı. Şimdi kadın nasıl aldatıldığını anlıyacak, her şey meydana çıkacaktı. Kaybedecek zaman yoktu. Bacaklarının bütün kuvvetiyle buradan kaçması lâzımdı. Fakat tahlil edemediği bir his onu bu noktaya sanki zincirlemişti. Yerinden kıpırdayamıyor, evin içinde olup bitenleri mutlaka öğrenmek istiyordu.

Yavaşça mutfağın açık pençeresine yaklaşarak dinlemiye başladı ve ağır bir şeyin, bir çantanın, hayır daha ziyade bir bekçi veya bir polis palaskasının masaya bırakılırken çıkardığı tok sesi tanıdı. Sonra adamın paltosunu çıkararak iskemlenin üzerine attığını, işitmekten ziyade hisleriyle anladı. Bütün bu müddet zarfında kadın hiç sesini çıkarmamıştı. Nihayet o sakin tatlı sesiyle:

— Hasan nerede kaldın? Dedi. Hem çok yorulmuşa benziyorsun?

Adam kalın, ve biraz da hiddetli bir sesle:

— Tabii yorgunum. Dedi. Bütün gün bir sürü caninin içinde asayisi muhafazaya çalışmak kolay mı? Üstelik bu akşam bir tanesi de kaçtı. Bu taraflara geldiği zannediliyor. Sen bir şey gördün mü?

Kadın bir müddet cevap vermedi. Mahkûm, kalbinin gürültüsünü yatıştırmak ister gibi elini göğsüne basarak kulağını pençereye biraz daha yaklaştırdı ve şu sözleri duydu:

— Hayır, ne kimseyi gördüm ne de bir şey duydum. Demindenberi yukarda dikiş dikiyordum. Gel şöyle ateşin yanın otur da artık dışarda olup bitenleri unut.

TAN — ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi	Türkiye	Ecnebi
Adres değiştirmek (5) Krş.	1400 Kr. 1 sene	2800 Kr.	400 Kr. 3 Ay	800 Kr.
	750 „ 6 Ay	1500 „	150 „ 1 Ay	300 „

BUGÜN

Dünyanın Siyasî Manzarası

1 — Uzak şarkta vaziyet vahimleşmektedir. Bir kaç gündenberi gelen haberler, Japonyanın Hindiçini ve Siyamda üsler tesis etmek maksadiyle harekete geçmek üzere olduğu kanaatini takviye etmektedir.

2 — İngiltere ve Amerikanın yakın bir istikbalde kendilerini çok tehlikeli bir vaziyete düşürecek olan bir askerî harekete lâkayıt kalmıyacağı kuvvetle tahmin edilebilir.

3 — Amerika, son günlerde cenubî Amerikadaki Nazi tahrikâtı ile çok yakından alâkadar olmaktadır.

Uzak Şarkta:

Uzak Şarkta vaziyet, gün geçtikçe vahimleşmektedir.

Times'in diplomatik muharriri Japonyanın vaziyeti hakkında tefsirlerde bulunarak diyor ki:

"Japon gazeteleri, yeni hükûmetin haricî siyasette bir değişiklik yapmıyacağını yazdıkları zaman muhakkak surette hakikati söylemiyorlar. Çünkü, Konoyenin istifasından evvel elde edilen malûmat, Japonyanın Hindiçinide deniz ve hava üsleri almıya hazırlandığını bildiriyordu. Konoye, daha kuvvetli bir kabine ile iktidarı tekrar eline aldığı gündenberi Japon harp gemilerinin hareketleri, evvelce alınan malûmatı teyit etmektedir.„

Japon gazeteleri son günlerde Hindiçîniye karşı ateş püskürmekte ve Fransız makamlarını, Ingiliz - Amerikan tazyikine mukavemet ederek Japonyaya karşı mütezayit hasmane vaziyetlerini değiştirmiye davet etmektedir. Hindiçininin şarkî Asyanın refah sahasına dahil olduğunu iddia eden bu gazeteler, Hindiçininin bugünkü siyasetine devamın büyük bir cinnet olduğunu anlamıya mecbur olduğunu yazmaktadır lar.

Londra kaynaklarından gelen son bir habere göre: Vichy hükûmeti Japonyaya Hindiçinî de üsler vermiye karar vermiştir.

Eden bugün yaptığı beyanatta şunları söylemiştir:

"Almakta olduğumuz malûmat, Japonların Hindiçinide üsler almak için çalıştıklarını gösteriyordu. Japonyanın Vichy hükûmeti ile müzakerelerde bulunduğunu biliyorduk. Japon mahafili, Ingilizlerin Hindiçinî ve Siyamı işgal etmek niyetinde olduğunu iddia ediyorlar. Halbuki Ingiltere hükûmetinin böyle bir tasavvuru yoktur. Hindiçinî ile münasebetlerimiz normaldir, hattâ ticarî münasebetlerimiz devam etmektedir. Siyam ile aramızda mevcut ademi tecavüz misakına riayetsizlik edilmemiştir. Japonyanın tehdit altında olduğunu iddia etmesi, Hindiçinî ve Siyamı işgal etmek için, Hitler taktiğine uygun bir bahaneden başka bir şey değildir.„

Birkaç gündenberi gelen haberler, Japonyanın Hindiçinî ve Siyamda üsler tesis etmek maksadiyle harekete geçmek üzere olduğu kanaatini takviye etmektedir.

Japonların, en ziyade muhtaç oldukları; petrol, bakır, kalay, kauçuk, pirinç, antimuvan, manganez ve diğer kıymetli maddelere mebzulen malik olan Hindiçinî ve Siyamı ele geçirmekle, Singapur ve Holanda Hindistanına karşı yapmayı tasarladığı daha büyük bir hareket için bir basamak temin etmek suretiyle bir taşla iki kuş vurmak istedikleri anlaşılıyor.

Mukabil Tedbirler:

Ingiltere ve Amerikanın yakın bir istikbalde kendilerini çok tehlikeli bir vaziyete düşürecek olan bir askerî harekete lâkayıt kalmıyacağı kuvvetle tahmin edilebilir.

Amerikanın Ingiltere ile müştereken muhtemel bir harekete karşı icap eden tedbirleri aldıkları gelen haberlerden anlaşılmaktadır.

Roosevelt dün gazeteciler toplantısında yaptığı beyanatta, Japonya ile telli, telsiz telgraf ve telefon muhaberatına tam sansür koyduğunu bildirmiştir.

Son gelen bir habere göre de Japonyanın bugüne kadar istifade ettiği petrol kaynakların - dan birini kaybettiği anlaşılıyor: Dün Avam Kamarasında hariciye müsteşarı, Anglo - Iraniyen petrol kumpanyasının Japonya ile yaptığı 1940 anlaşmasının feshedilmiş olduğunu beyan etmiştir. Bu suretle Japonya senede aldığı 1 milyon ton petrolden mahrum kalmış oluyor demektir.

Diğer bir habere göre de, Hindiçinî umumî valisi general Decou Vichy hükûmetinin kararını tasvip etmiyerek, Japonlara üs vermiye razı olmıyacaktır.

Bu haber henüz teeyyüt etmemekle beraber, general Decounun, Vichy hükûmetinin Fransız müstemlekelerini feda etmek hususunda bu kararından müteessir olarak hür Fransız hareketine iltihak etmesi ihtimali de - fazla olmamakla beraber - mevcuttur.

Amerikada:

Amerikanın, son günlerde, cenubî Amerikadaki Nazi tahrikâtı ile çok yakından alâkadar olduğu görülmektedir.

Roosevelt geçen gün kongreye gönderdiği mesajda bu tehlikeye işaret etmiştir. Reisicümhur dün de, Nazilerin cenubî Amerikadaki muhtemel hareketlerine karşı yeni tedbirler alınacağını bildirmiştir.

Hatırlardadır ki, 1917 de Amerikayı Almanyaya karşı harbe sokan sebeplerin en başında, Almanların Meksikayı Amerika ya karşı tahrik etmek için aldıkları tedbirler vardı.

Bir Ingiliz gazetesi, Hitlerin Birleşik Amerikaya taarruzunun, hemen hemen muhakkak olarak cenubî Amerika yolu ile yapılacağını yazmaktadır.

Bolivya hâdisesi, bu noktai nazarı teyit eder görünmektedir.

Bütün bu hâdiseler, Amerikanın harbin arifesinde olduğu hissini vermektedir.

M. ANTEN

Verem Mücadele Cemiyetinin Teşekkürü

İstanbul Verem Mücadelesi Cemiyetinden: Beykozdaki Subaşı verem dispanseri fakir hastalarından beherinin ayda onbeşer lira vermek taahhüdiyle gıdalarını temin eden Tan sineması sahibi İsmail Sekban, Opera sineması sahibi Kadri Cemal, Eczayı tıbbiye deposu sahibi Agop Mikailyan ve eshabı emlâkten Bayan Feride Kozikoğluna cemiyetimiz namına teşekkürü bir borç biliriz.

Tam 18 Yıl Önce

Lozan, Nasıl imza Edildi?

Lozan sulhü, 1923 senesinin 24 üncü çarşamba günü imzalanmıştı. Bunun içindir ki, biz bugün, bu mes'ut ve tarihî zaferimizin on sekizinci yıl dönümünü idrak etmekteyiz. Türk milletinin talihine ne parlak bir delildir ki, Lozanın 18 inci yıl dönümünü, Lozan kahramanının Millî Şefliği altında kutluyoruz.

Lozan, kurtuluş mücadelesinde Türklüğün fiilen elde ettiği neticenin, devletler tarafından kabul olunduğu yerdir.

Biz, hayatımız bahasına elde ettiğimiz fiilî istiklâlimizi, Lozanda ayni duygu ile, ayni azim ve irade ile koruduk. Muvaffak olduk.

Bize istiklâl vermek istemiyenler, bizi müstakil görmiye tahammül edemiyenler çoktu. Ve onlar, bu emellerine kavuşmak için çok cabaladılar. Fakat biz istiklâlsiz yaşayabilir miydik?

Hürriyet ve istiklâlin değerini bizim kadar iyi bilen milet yoktur. Nasıl gecenin zulmetini bilmiyenler, gündüzün ve ışığın kadrini lâyikiyle bilemezlerse, ve nasıl hastalığın azabını çekmiyenler, ve ölüm korkusunu iyice tatmıyanlar sağlığın, shhatin kıymetini lâyikiyle bilemezlerse, hürriyetsizliğin acısını tatmıyanlar da, istiklâllerini lâyikiyle sevemezler...

Biz, Sevr, biz Mondros'u görmüştük.

Biz bunların azabını, iskencesini tatmış, biz ölümle kaç defa burun buruna gelmiştik. İstiklâlin ve hürriyetin kadrini bizden iyi hangi millet anlıyabilirdi?.

Bunun içindir ki, bizim için Lonzan, kısaca ifade edilmek istenirse, hayat ve istiklâl demektir.

* *

Lozan konferansı, ilk toplantısını 922 yılının ikinci teşrin ayında yaptı. O ayın 21 nci günü yapılan ilk içtimala birlikte siddetli münakaşalar da başladı.

Büyük harbin felâketli senelerinden sonra huzura susamış bütün bir dünya, gözlerini Lozana cevirmis sulh bekliyordu. Türkiye de bittabi ayni samimî arzu ile konferansa istirak etmişti.

Evet... Sulh, fakat mutlaka serefli, fakat hakikaten şerefli bir sulh istiyorduk.

Bir tarafta Britanya İmparatorluğu, Fransa, İtalya, Japonya, Romanya, Sırp - Hırvat - Sloven Krallığı murahhasları vardı. Öte tarafta ise, yalnız başına Türkiye...

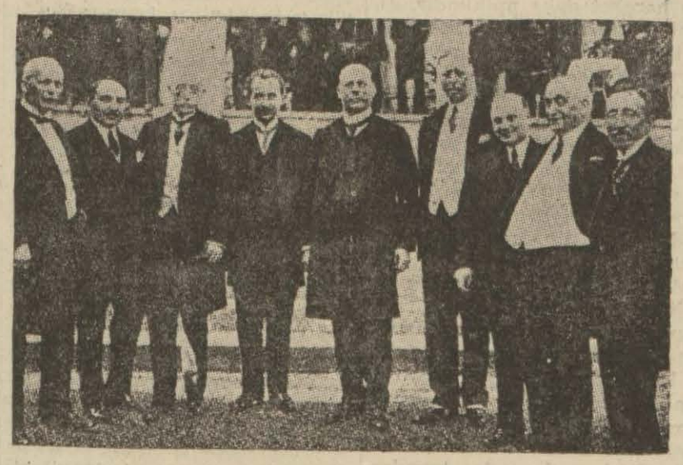

Lausanne konferansına iştirak eden ve Osmanlı İmparatorluğunun bıraktığı bir çok pürüzlü ve karışık işler üzerinde İsmet Paşa tarafından kendileri ile çok çetin müzakere ve münakaşalar yapılan İtilâf Devletleri baş murahhasları imzadan sonra İsviçre reisicümhuru ile birlikte

Dünya sulhü, bu büyüklü küçüklü devletlerin bizimle anlaşmasiyle mümkün olabilecekti.

Yalnız bu keyfiyet bile, mücadelenin ne kadar çetin olacağını göstermeğe yeter sanırız.

İlk toplantı, Monbenon salonunda yapılmıştı. Konfransı, bir cemile olarak, İsviçre devlet reisi Mösyö Hab açtı. O günün sabahında, Britanya baş murahhası Lord Gürzon'un da bir nutuk söyliyeceği İsmet Paşaya haber verilmişti. Bu nutuk, İsviçre Cümhurreisine bir teşekkür mukabelesi olacaktı, İsmet Paşa bunu duyunca, tereddütsüz kararını verdi:

"— O halde ben de bir nutuk söyliyeceğim!„

Araya Fransanın o zamanki Başvekili meşhur Poincarè girdi, ve İsmet Paşayı bundan vazgeçirmek istedi. Fakat o, daha ilk günde, Türkiyenin ikinci plân da bırakılmış olmasına tahammül edemezdi.

Kararında israr etti:

"— Lord Gürzon söylemekten vazgeçerse, ben de geçerim!„

Fakat İsviçre Cümhurreisinden sonra, Lord Gürzon söz aldığı ve konuştuğu için, İsmet Paşa da susamadı, ve Monbenon salonundan, bütün yeryüzüne, Türk milletinin erkek sesini hayranlıkla dinletti.

İsmet Paşa o gün, Monbenondaki kürsüde, Türk milletinin hangi gaye uğrunda çalıştığını şu tarihî cümlelerle anlatmıştı:

"— Dört seneden ziyadedir, Vilson esası ve imanı üzerine inikat etmiş bir mütareke Osmanlı İmparatorluğunun girişmiş olduğu muhasebatı, sureti resmiyede teyit etmişti.

Sulhün nimetlerinden daima mahrum kalan Türk milleti, o tarihtenberi, hak ve adalet istihsali için, yaptığı mükerrer sulh teşebbüslerinin kifayetsizliğini, ve faydasızlığını idrak ederek, ve artık hiç bir kurtuluş ümidinin kalmadığını anlıyarak, mevcudiyetini müdafaaya, ve maddî mânevi, kendi vasıtalariyle istiklâlini temine muvaffak oldu. Bu yolda bir çok ıstıraplara katlandı. Hadsiz, hesapsız fedakârlıklara rıza gösterdi.

"Hür milletler, bu hale, teveccühlü bir gözle şahit olmuşlardır. Her yanda, ve her mevkide Türkler, kadın ve çocuk, bu müdafaa harbine iştirak ettiler.

1918 tarihinden sonra, Türk milletinin maruz olduğu sonsuz hücumları, ve ıstırapları, burada hatırlatmaktan kendimi menedemiyorum. Gerek bu hücumları, ve ıstırapları, gerek, hiç bir askerî mecburiyet olmasızın, Türkiye arazisinin en zengin, ve en mâmur kısımlarında, münhasıran imha ve tahrip fikriyle muntazaman yapılmış tahribatı hiç bir veçhile mazur göstermek kabil değildir.

Hâlâ bu dakikada bile, bir milyondan fazla mâsum Türkün, küçük Asya ovalarında ve yaylalarında mecalsiz ve gıdasız, serseri gibi dolaştıklarını da hatırlatmak isterim. Türk milleti, bu insanlık üstündeki fedakârlıklara katlanmak suretiyle, medenî insanlık arasında deri "bir hayat kuvvetine malik milletlere has olan mevcudiyet ve istiklâl hakkiyle, sulh ve sükûne bir faaliyet unsuru olmak üzere bir mevki kazanmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin kat'î gayesi, bu mevkii muhafaza ve tahkim etmekten ibarettir!„

* *

Daha ilk tonlantıda, konferansın müzakere usulü konuşulurken, Türk millî menfaatinin çetin mücadelesi başlamıştı. Monbenon salonundan çıkarken, büyük devletlerin murahhasları şunları öğrenmişlerdi:

1 — Türk baş murahhası, hiç bir büyük devletin baş murahhasından kendisini farklı görmemiş, ve göstermemiştir. Bu sayede de, büyük bir saygı toplamıştır.

2 — Türk baş murahhası, esaslı meselelerden olmıyan noktalarda bile tıpkı esaslı meselelerde olduğu gibi uyanık bulunmuştur.

3 — Türk baş murahhası, daha ilk toplantıda, Türkiyenin müsavî muamele görmesini ortaya atarak bunu kabul ettirmiştir.„

Ve Türk baş murahhası, bütün dünyanın gördüğü fıtrî nezaket ve tevazüüne rağmen, o gün, muzaffer bir kumandanın itimat, ve vekarı ile, hiç kimseyi kendisinden üstün görmemiş, Türk millî menfaatlerinin görüşüldüğü bu yerde, çok gür konuşmuştur.

Muzaffer kumandanın bu gür sesi, konferansın son gününe, sulh muahedesinin imzası saatine kadar ayni âhengi muhafaza etti. Siddetli münakaşalar oluyor, konferans, zaman zaman kesilme tehlikelerine uğruyordu. Büyük devletler, belli başlı bir mesele üzerinde çok ısrarla durdular:

Türk murahhasları, asırlardan beri istiklâlimizi kemiren kapitülâsyonları kayıtsız ve şartsız ilga etmek kararıyle masaya oturmuşlardı.

Büyük devletler, görünüste bunu kabul ediyor, fakat diplomasî hünerleri göstererek kapitülâsyon ruhunu Türkiyede temadî ettirmiye çalışıyorlardı. Emperyalizmin bu keskin silâhını ellerinden kaçırmak onlara çok ağır geliyordu.

Bir aralık da kanunlarımızın iptidaî olduğundan, Türk hâkimlerinin, Türkiyedeki yabancıların hukukunu korumak ehliyetinden mahrum bulunduğundan dem vurdular.

Bu acayip iftiraya da, İsmet Paşadan şu cevabı aldılar:

(Arkası 4 üncüde)

KANUNÎ BAHİSLER:

Borçların Teşekkülü Ve Sukutu

Avukat Emcet Ağış

Borç deyince hatırımıza ilkin birisine verilmesi lâzım gelen bir miktar para gelir. Biraz daha düşününce borcun yalnız bir miktar para ödemekten ibaret olmayıp bir şey vermek, bir şey yapmak, hattâ bir şey yapmamak şeklinde dahi olabileceğini anlarız. Meselâ bir inşaatciyle yaptığımız bir mukavelede müteahhit şu kadar zamanda bir garaj yapmayı biz de ona lâzım olan malzemeyi temin etmeyi ve bir miktar da para vermeyi kabul ederiz. Müteahhidin yapılan mukavele ile borcu garajı tesbit edilen vasıfta inşa etmek, bizim de borcumuz ona lâzım olan malzemeyi zamanında temin etmek ve tayin edilen parayı vermektir. Şu halde borçların doğmasına sebep olan muamelelerin başında akidler gelir. Iki taraf karşılıklı ve birbirine uygun surette rızalarını beyan edince akid tamam olur.

Akidler gibi haksız fiiller de borçların doğmasına sebep olur. Haksız fiillerin muhakkak bir kasdî mahsus ile yapılmış olması şart değildir. Kanun şöyle der: Gerek kasden gerek ihmal ve teseyyüp yahut tedbirsizlik ile haksız bir surette diğer bir kimseye bir zarar ika eden şahıs o zararı tazmine mecburdur. Zarar mala olduğu gibi cisme de olabilir. Demek oluyor ki, zararı yapan şahıs hareketiyle borç altına girmiştir. Diğer tarafın maddî manevî zararı tazmin etmekle mükellef olur.

Borçların meydana gelmesine üçüncü bir sebep de haksız bir fiil ile mal iktısabıdır. Haklı bir sebep olmaksızın başkasının zararına mal iktisap eden şahıs onu iadeye mecburdur.

Bir arziden geçit vermek hakkı gibi borçların kanundan doğduğu da vâkidir.

Şimdi borçların sukutunu yani ortadan kalkması sebeplerini ele alalım:

Tabiî ki, ilk akla gelen şey edadır. Borç, esasında bir şeyin verilmesi, bir şeyin yapılması veya bir şeyin yapılmaması şeklinde tecelli etttiğine göre borçlu borcunu tediye veya ifa ettiği takdirde şüphesiz borç ortadan kalkmış olur. Ancak eda veya ifadan başka sebeplerle de borç sukut edebilir. Meselâ müruru zamandan dolayı sukut eder. Kanunda tayin edilmiş zaman geçtikten sonra alacaklı parasını ister borçlu da bu meselede müruru zaman olduğunu ileri sürerse artık alacaklının bir şey almasına imkân yoktur.

Borçların ortadan kalkmasına diğer bir sebep de kanuni tahirle tecdittir. Bu halde eski bir borç ortaya yeni bir borç çıkması yüzünden sukut eder. Böyle bir vaziyette şüphesiz ki, hem borçlunun hem de alacaklının rızalarının lâzımdır. Meselâ bir oda takımı imal etmeyi üzerine alan bir mobilyacı herhangi bir sebepten dolayı bu işi yapamıyacağını anlayıp takımı ısmarlayanın gönlünü razı eder ve ona tazminat olarak yetmiş lira vermeyi bir senetle taahhüt ederse, mobilyacının oda takımının imal borcu yetmiş liralık bir borç üstüne alması dolayısiyle sakıt olmuş olur.

Bazen borçlu ve alacaklı sıfatları bir şahıs üzerinde birleşir ve bu suretle borç sakıt olmuş olur. Böyle bir vaziyete en güzel misal, murisine, yani kendisinden miras yiteceği şahsa, borçlu olan kimsenin murisinin ölmesiyle — mirasında tamamen kendisine kalmasiyle hem borçlu hem alacaklı sıfatlarının şahsında birleşmesidir. Bu halde bir şahsın kendi kendisine borcunu eda etmesi imkân olmadığı için borç sukut etmiş yani düşmüş olur.

Harp İçindeki Moskovada

Hayat

Moskovada bulunan bir Amerikalı gazeteci harp içindeki Moskovaya ait müşahedelerini şöyle anlatıyor:

Alman Sovyet harbinin başladığı 22 hazirandanberi Moskovada hayat değişmiştir. Yine Moskova insanları ayni insanlar, tiyatro sinema ilânları ayni ilânlar, içkiler o içkilerdir. Fakat Moskovadaki hayat değişmiştir. Zira herkesin hayatına yeni bir arzu, yeni bir maksat girmiştir.

Herkes vatanının hizmetine koşmaktadır. Kimsenin boş yere harcıyacak vakti yoktur. Sanayi müesseseleri bütün varlıklariyle âzamî istihsal için uğraşıyorlar. Amele ve mühendisler çalışma zamanları bittiği vakit yerlerinden bile kıpırdamamakta vatan için lâzım olan işleri yapmağa devam etmektedirler. Gönüllü olarak, bu vatandaşlar, cepheye giden arkadaşlarının da yerini almaktadırlar. Yeter ki cephe gerisindeki ihtiyaçlar sekteye uğramasın!..„

"Fabrikalarda kâtip, telefoncu, daktilo olarak çalışmakta olan kadınlar şimdi makineleri kullanmayı öğrenmektedirler. Tekaüde çıkan ihtiyarlar, evlendikleri için iş hayatından çekilen kadınlar birer birer eski işlerinin başına dönmektedirler. Hattâ mektep talebe ve hocaları da fabrikalara akın etmektedir. Hülâsa, bugünkü Moskovada büyük, küçük herkes harbi kazanmak ateşiyle yanmaktadır.„

Bizim Ev Halkı

"İşte ben bomba ile yanan Moskovada meşhur 1812 yangınından bir mucize kabilinden kurtulmuş olan üç katlı bir evde bir odada oturuyordum. Ayni evin diğer sakinlerini size birer birer tanıtayım. Yanındaki iki odada bir mühendisle karısı ve 16 yaşındaki oğulları oturur. Aşağıdaki katta askerde olan bir kitapçının karısı bir daktilo, 20 yaşında bir hastabakıcı yasamaktadır. En alt kattaysa ihtiyar bir annesi ve orta mektepten henüz çıkan bir oğlan kardeşiyle birlikte genç bir dansöz oturmaktadır.

Tam 10 kişinin içinde yaşadığı bu pansiyon binasında herkes hava hücumlarına karşı alınacak tedbirlere mutidir ve yardım ekiplerinde vazife almıştır.

"Her gece kitapçının karısı, oda oda dolaşmaktadır ve pencerelerdeki karartma kâğıtlarını teftiş etmektedir. Onun nezareti altında bütün ev halkı dışarıya ufak bir ışık bile sızdırmamak için dikkat kesilmiş lerdir.

"Küçük dansöz askeri eğlendirmek için bi rçok askerî merkezlerde dansettiği gibi boş vakitlerini de askerin dikişlerini dikerek geçirmektedir. Kardeşi geceleri nöbet gezmektedir. Has tabakıcı yine bizim mahallede oturan bir kaç arkadaşiyle beraber askeri hastahanelerde çalışmaktadır. Daktilo kız gönüllü olarak kanını hastahaneye vermiştir. Muayyen günlerde hastahaneye gitmekte ve yaralılara lâzım olan kanı onlara kendi vücudünden naklettirmektedir. Mühendis askerdedir. Karısiyle oğlu, anaları babaları çalışan küçük mahalle çocuklarına bakmaktadırlar. İşte bugünkü harp Moskovasında bir ev halkının hayatı..

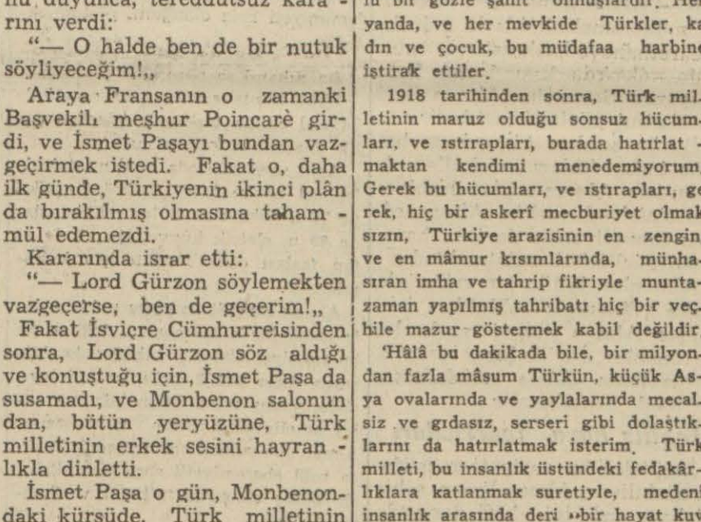

Moskova Sığınaklarında

"24 haziranda sabahın üçünde Moskovada alârmlar çaldığı zaman herkes bunun bir tecrübe hareketi olduğunu biliyordu. Neler olacağını görmek icin hemen sokağa fırladım. Fakat gece bekçiler benim meydanda dolaşmama müsaade etmediler. Derhal sığınağa girmemi emrettiler.

"Kendimi kapısı büyük bir itina ile kapatılmış geniş bir yeraltı odasında buldum. Odanın her tarafına iskemleler konmustu. Duvarda bir radyo höparlörü vardı. Odanın iki köşesinde işitilen sessiz vantilâtörler sayesinde havası temizdi. Odaya bitişik küçük bir 100 metre mara ve bir sıhhî yardım odası mevcuttu.„

"Halkı tetkik ediyordum. Hepsinin yüzünde ilk dakikaların şaşkınlığı vardı. Anneler çocuklarını sıkı sıkı göğüslerine bastırıyorlardı. Fakat birkaç dakika sonra bu ilk gergilik geçti. Ortada tabiî bir vaziyet hüküm sürmeğe basladı.

"Birisi cebinden bir termos çıkardı ve içindeki sıcak kahveyi bizlere ikram etti. Sıhhiye levazımının başında bekliyen hastabakıcı bize sığınağın sistem üzere yapıldığını anlatmağa basladı. Radyo vasıtasile dışarıda olanları öğreniyorduk..„

"Tehlike yok!„

İşareti verilip de dışarı çıktığımız zaman hayretle bu yeraltı odasında tam üç saat kalmış olduğumuzu gördük..„

"İşte 200 milyon nüfusu olan büyük bir memleketin kalbi olan Moskova şehrinde bu böyle bir hayat hüküm sürmektedir.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

ÇOK TERLİYENLERE...

Teri kesecek, yahut azaltacak ve içeriden alınacak ilâçlar vardır. Böyle ilâçlar, tabiî, yalnız hekim reçetesiyle verilir... Zaten içeriden alınacak ilâçlarla teri kesmek, hattâ azaltmak iyi olur mu, olmaz mı, önceden kestirilemez... Onun için, çok terlemeğe karşı dışarıdan çarelere baş vurmak zaruridir:

Bütün vücudün çok terlemesine karşı, vücudü kolonya suyu ile sık sık ovuşturmak... Sonra bir pudranın içerisine yüzde bir nisbetinde sapi karıştırarak onu vücude sürmek...

Avuç içinden çok terlemeğe bir gram sülfat dö kinin (bildiğimiz sülfato) karıştırarak onun la iki günde bir avucun içerisini ovmak, sonra da biraz evvelce söylediğim pudrayı sürmek...

Koltuk altından çok terlemeğe karşı, yüz gram suyun içerisine bir kahve kaşığı sirke karıştırarak onu sık sık koltuk altına sürmek pek iyi gelir...

Ayak altından çok terlemeğe karşı, bir sünger kâğıdından ayaklarınızın şekline göre keserek onu, yüz gram su içerisinde bir gram nisbetinde permanganat dö potas mahlûlüne batırır, sonra ayaklarınızın altına koyarsınız... Vaktiniz olursa bu sünger kâğıdını günde iki defa değiştirmek iyi olur... Geceleri yatmadan önce, ayaklarınızı sıcak suyun içerisinde on dakika kadar tutarsınız. Sıcak suya biraz sirke yahut hardal karıştırmak daha iyi gelir...

GÖZÜME ÇARPANLAR

Yazan: Sevim SERTEL

Mekteplerin imtihan Günleri Tesbit Ediliyor

Orta Tedrisat Öğretmenlerinin İzinleri Bitti, İlk Tedrisat Öğretmenlerinin İzinleri de Eylûlde Bitiyor

Ağustosun ilk haftasında Maarif Vekili Hasan Ali Yücelin başkanlığında bir komisyon toplanacak ve ilk ve orta mekteplerle liselerin imtihan günleri ve 941-942 ders yılına başlama tarihi tesbit edilecektir.

Ilk ve orta tedrisat müfettişleri tarafından komisyona gönderilmek için bir rapor hazırlanmaktadır. Bu raporda ikmal imtihanlarının eylûlün ilk haftasında yapılması, tedrisatın da birinciteşrin ilk haftasında başlaması istenecektir.

15 Ağustosta Ankarada toplanacak olan Maarif Vekâleti talim terbiye heyeti de ikmal imtihanlarına girecek talebeye sorulacak sualleri tesbit edecek ve mektepere gönderecektir. Imtihan sualleini havi zarfların imtihan salonunda talebe önünde açılması da kul müdürlerine bildirilecektir.

Üniversitede

Eylûlün ilk haftasında üniversite dekanlar meclisi rektör Cemil Bilselin başkanlığında toplanacak e üniversite ikmal imtihanları e tedrisata başlama tarihini tesit edip vekâlete bildirecektir.

Yeni yıl için tedbirler

Maarif Vekilinin yapmakta olduğu umumî teftişler sona ermiş, vilâyetlerin okul ihtiyacı hakkındaki raporlar hazırlanmıştır. Vekâlet bu sene yeni orta okul ve liseler açmaktan ziyade mevcut mekteplere şube ilâvesine ehemmiyet verecek, icabında mevcut kullarla haricindeki binalarda muayyen liselere bağlı olmak şartiyle sınıflar ihdas edilmesine çalışacaktır. Bu ayrı binalar bağlı olacağı lisenin müdür muavini tarafından idare edilecektir.

Vilâyet bütçesinden yapılan ilk kulların miktarı bu sene de arttırılacaktır. Şehrimizde bu sene çifte tedrisata nihayet verilmesine gayret edilecektir. Alâkadarlar tarafından hazırlıklara başlanmıştır.

Yardımcı öğretmenler

Bu sene de ilk tedrisat ve orta tedrisat müesseselerine yardımcı öğretmen tayin edilecek, asıl öğretmen olmak istiyen üniversite fen ve edebiyat fakülteleri mezunlarına Anadoluda öğretmenlik verilecektir. Orta tedrisat kadrosuna bu sene Gazi Terbiye Enstitüsü ve Yüksek Öğretmen okulu mezunlarından 200 kişi dahil olacaktır.

Kitap işi

Önümüzdeki ders yılında okutulacak kitapların eylûl sonlarına doğru hazır olmasına çalışılmakta ve Devlet Basımevinde kitap tabetme işine hızla devam edilmektedir. Maarif Vekili bu ders yılı kitaplarının talebeyi kitapsız bırakmıyacak miktarda çok olması için alâkadarlara emirler vermiştir.

Öğretmenlerin izinleri

Orta tedrisat öğretmenlerinin izinleri 16 temmuzdan itibaren kaldırılmıştır, ilk tedrisat öğretmenlerinin de bir eylûlden itibaren mezuniyet müddetleri bitmiş olacaktır.

Emniyet Umum Müdürü

Şehrimizde bulunan emniyet umum müdürü Hasan Sabri Adal dün vilâyete giderek vali doktor Lûtfi Kırdarla emniyet işleri üzerinde bir konuşma yapmıştır. Emniyet umum müdürü, örfî idare komutanı Korgeneral Ali Rıza Artunkalı da ziyaret etmistir.

Karar Hülâsasıdır

941.
Ceza
632
638

Millî koruma kanununa muhalefetten suçlu Sultanhamam Kamelya manifatura mağazasında manifatura ticaretiyle meşgul Yorgi Yâni oğlu Dimitri Aleksandıra hakkında İstanbul asliye ikinci ceza mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan millî koruma kanununun 31 ve 59 maddeleri mucibince yirmi beş lira para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle dükkânının kapatılmasına ve hükmün kat'ileştiğinde ücreti suçluya ait olmak üzere karar hülâsasının Tan gazetesinde neşredilmesine 28-4-941 tarihinde karar verilmiştir.

(6188)

Kayseri Maarif Müdürlüğünden:

1 — Pazarören köy enstitüsü ve buna bağlı eğitmen kursu için aşağıda miktarı yazılı ekmeğin 18.VII.941 tarihinde yapılan eksiltmesinde talip çıkmadığından yeniden ihalesi 6 Ağustos 941 Çarşamba günü saat 11 de Kayseri Maarif müdürlüğü binasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

2 — İstekliler bu işe ait şartnameyi maarif müdürlüğünde görebilirler.

3 — İhale için ticaret odası vesikası talep edilecektir. Kapalı zarflar en geç ihale saatinden bir saat evveline kadar maarif dairesindeki alım satım komisyonuna verilmelidir. (6162)

Cinsi	Miktarı Kilo	Beher kilosu kuruş	Teminatı Lira	Yekûn Lira
Ekmek	280,000	12	2520	33 000

ASKERÎ VAZİYET

(Baş tarafı 1 incide)

laylaştırmak içindir. Almanlar Leningradın zaptına büyük bir ehemmiyet veriyorlar. Çünkü bu şehri aldıkları takdirde Finlânda körfezini bastan basa isgal etmiş olacak ve Baltıktaki Sovyet donanmasını esir alabileceklerdir.

Sovyetler de bu tehlikevi bildikleri için hem Estonya'da ve Pskow'da Alman ordularını durdurmuslardır hem de Leningradı senelerdenberi zaptı mümkün olmıyan bir kale haline getirmişlerdir. Onun için Alman ordusunun bu cephede muvaffak olması hayli güctür. Finlândadan gelen Alman kuvvetlerinin de şehir üzerine sarkmıya muvaffak olabilecekleri şüphelidir.

Cenupta Besarabyadan başlıyan hareket daha mühimdir. Jitomir istikametinden Kiefe doğru ilerliyen Alman kuvvetleri Sovvetlerin cenup cephesini tehlikeli vaziyete düsürmüstür. Maresal Budyeni bu tehlikeyi önlemek için stratejik bazı mülâhazalarla Besarabyadaki ordusunu bir mikdar geri cekmiştir. Bu ordunun Bug nehrini kendisine müdafaa hattı yapması ihtimali çoktur.

Minsk mıntakasında da müthis muharebeler olmaktadır. Burada Sovyet topcusunun büvük bir rol oynadığı bildirilmektedir. Bunların haricinde sark cephesinde mühim bir değişiklik olmamıştır. Alman tayyareleri iki gecedir Moskovayı bombardıman etmektedir. Sark cephesinde kurulan yeni tayyare meydanları savesinde Almanlar bu cephe arkasındaki sehirleri bombardıman etmek kabilivetini kazanmıslardır. Fakat Sovyet tayyareleri Almanların hava taarruzlarından bekledikleri gayeleri temine mani olmaktadır.

Şark cephesinde Alman taarruzunun dörtbes gündür bir tevakkuf devresi gecirmesi, Alman radyosunda konusan askeri sözcüvü, çabuk ve kolay zaferler bekliven Alman efkârı umumivesini tatmin edecek mazeretler bulmaya mecbur etmistir. Alman radyo ve matbuatı dört güçlükten bahsediyorlar:

1 — Yağmurlar başlamıstır. Tanklar çamurlara saplanmaktadır.

2 — Sovyet ordusu pek anudane mukavemet etmektedir.

3 — Kızılordunun pek modern ve mükemmel silâhlarla mücehhez olduğu anlasılmıstır.

4 — Cephe arkasında cete harbi yapan Sovvetler Alman ileri hareketini güclestirmektedir.

Bütün bunlar, Almanların hesaba katmadıkları müskküller olduğu için, Alman erkânı harbiyesini sinirlendirmekte, Alman efkârı umumivesine de ileri hareketin güclüğünü anlatmaktadır.

Almanlar, bütün kuvvetleriyle sarka yüklenmis oldukları için garpte Alman sanavi merkezleri, limanlar, İngiliz hava taarruzlarına karsı âdeta müdafaasız bir halde brakılmıstır.

İngiliz hava taarruzları

İngilizler bu vaziyetten istifade edebiliyor, Alman liman, şehir ve hava üslerini kâfi derecede bombardıman ederek Almanları sıkıştırabiliyorlar mı?

Bu sualin cevabını size aşağıdaki izahat verecektir:

Gece ve gündüzî devamlı denecek şekilde, İngiliz tayyareleri gerek Almanya ve Alman işgali altındaki memleketlere, gerek fazla yüklü Alman gemilerinin gizlice katetmiye uğraştıkları deniz yollarına şiddetli mukabil darbeler indirmektedir. Bombardıman, avcı ve sahil müdafaa kumandanlıklarına mensup pilotlar muvaffakiyetli taarruzlarda bulunmakta, bu taarruzlara sadece İngiliz pilotları ve İngiliz tayyareleri değil, aynı zamanda gittikçe artan mikdarda Amerikan mamulâtı tayyareler de iştirak etmektedir.

Bundan maada, Polonyalılar, Çekler, Norveçliler, Holandalılar, Belçikalılar ve Hür Fransızlar, İngiliz pilotlarının yanıbaşında dövüşmektedir.

Fransa üzerine yaptıkları gündüz akınlarında İngiliz bombardıman ve avcı tayyarelerinin Alman hava ordusuna verdirdikleri zayiat Britanya muharebesindenberi Almanlara verdirilen herhangi bir zayiattan daha büyüktür. İngiliz tayyarelerinin şiddetli akınlara başladıkları tarih olan 16 Hazirandan 8 Temmuza kadar gecen 21 gün zarfında 250 Alman tayyaresinin düsürüldüğü kat'iyetle bilinmektedir. Ayni müddet zarfında 91 İngiliz tayyaresiyle 11 İngiliz bombardıman tayyaresi tahrip olmustur. Ancak bombardıman tayyarelerinden 14 pilot kurtulmuştur.

Bethune'daki elektrik santralına 9 Temmuzda yapılan gündüz taarruzu ile, Rusyaya karsı Nazi taarruzunun basladığı gündenberi gecen 17 gün zarfında İngiliz tayyarelerinin Alman yada 50 muhtelif hedefe yaptıkları taarruzlar 128 i bulmuştur.

Son üç hafta zarfında Kolonya ve Düsseldorf'a 11 defa, Bremene 9, Emden ve Kiel'e 5, Wilhelmshaven, Munster ve Duisburg'a 4, Bremenhafen, Oldenburg, Osnabruck, Bieler ve Essen'e 2, on üç diğer hedefe de birer defa taarruz edilmiştir. Bu 13 hedef meyanında Hamm ve Leuna da vardır. Çarsamba gecesi şiddetli bir taarruza uğrayan Hamm garbî Almanyanın sınaî mıntakalarından Almanyanın garp cephesine gönderilecek malzeme için hayatî bir ehemmiyeti haiz bir toplanma ve sevkiyat merkezidir. Pek kısa gecelere rağmen İngiliz tayyarelerinin takriben 1,100 millik gidişli dönüşlü bir uçuş yaparak bombaladıkları Leuna'da senede ceman 400.000 ton petrol istihsal eden muazzam bir sentetik petrol tesisatı vardır. Leuna, motörlü Alman vesaitinin başlıca bir mayi mahrukat membaıdır.

İngiliz tayyarelerinin geceleri ziyaret ettikleri başlıca hedeflerin biri Ruhr sanayi mıntakasıdır. Nazi sınaî kuvvetlerine karşı yapılan taarruzların stratejik plânlarını hazırlamaktan mesul olan İngiliz iktisadî harp nezareti tarafından henüz neşredilmiş olan rakamlar bu mıntakanın Alman harp makinesi için ne hayatî bir ehemmiyeti haiz olduğunu göstermektedir.

Bu rakamlara nazaran,

Ruhr mıntakasında 1937 senesinde istihsal edilen taşkömür kâmilen çelik imalâtında kullanılmıştır.

Ayni sene zarfında ayni mıntakada istihsal edilen kok kömürünün yüzde 71 i, dökme ve külçe çeliğin yüzde 69 u, eletrik kuvvetinin yüzde 40 tan fazlası çelik imalâtı için kullanılmıştır.

Alman sanayiinin şarka nakline dair rakamlar elde mevcut değilse de, bu ameliye, Alman nakliyat sisteminin zaten fazla yüklü bulunması dolayısiyle, yavaş vuku bulmalıdır ve nakil ameliyesinin Ruhr mıntakasının Alman iktisadiyatında oynadığı başlıca rolü ehemmiyetli surette müteessir etmiş olacağına ihtimal verilmemektedir.

Almanya da Fuara İştirak Ediyor

İzmir 23 (A.A.) — Almanya hükûmeti İzmir enternasyonal fuarına resmen iştirak edeceğini bildirmiştir. Bu maksatla Berlinden gelen mütehassıs bir heyet sergi sarayında kendilerine ayrılan hususî pavyonda tetkiklr yaptıktan sonra Berline gitmiştir.

Tam 18 Yıl önce

(Başı 3 üncüde)

"— Türkler, kendi memleketlerinde yabancıların öyle muamelelerine, öyle tecavüzlerine uğramışlardır ki, eğer bazı memleketlerin, medeniyeti ve idaresi hakkında bu vakıalara göre bir hüküm vermek lâzım gelirse, bu yabancıların mensup oldukları devletlerde bir kanun bulunduğundan bile, haklı olarak şüphe etmek icap eder!.,,

Bu nefis cevap, onları sustur mıya kâfi gelmişti.

Zaman zaman, Türk heyti, büvük devlet murahhaslarının ağzından, konferansın kesilmesi tehdidini de isittiler. Buna rağmen, cizilmis olan programın tek kelimesi değiştirilmedi, ve bas murahhasımız anlattı ki, eğer konferans inkıtaa uğrarsa, bunun mes'uliyeti, asla Türkiyeye teveccüh etmiyecektir.

Büyük Britanya bas murahhası Lord Gürzon, sert münakasalarla gecen toplantıların birinde, İsmet Pasanın ve Türk hâkimiveti,, sözünü cok kullanısından sikâyet edecek kadar tahammülsüzlük gösterdi. Türk bas murahhası, derhal söz aldı, ve su cevabı verdi:

"— Türk hâkimivetinden çok bahsedisimizden şikâvet olunuvor. Biz burada, istiklâlini duymuş, ve adaletli bir sulhe varmıya istekli bir milleti temsil ediyoruz. Biz konferansa, müsavî muamele göreceğimiz teminativle geldik. Eğer hâkimiveti.mizden sık sık bahsetmive lüzum gördüysek, bize, hâkimivetimize halel verecek mahivette yapılan tekliflerle biz buna mecbur edillik.

"Türk milleti, her sevden evvel, diğer müstakil milletler gibi, müstakil bir millet muamelesi görmiye haklıdır.,,

Hülâsa, biz kapitülâsvonlar meselesinde, noktai nazarımızdan kıl kadar şasmadık. Ne ültimatom, ne rica, bas murahhasımızın azmini kıramadı. Ve Lozan konferansı, altıncı haftasında inkıtaa uğradı Ve murahhaslarımız geri döndüler.

★ ★

Fakat siyasî münasebetler kesilmemişti. Devletler, konferansın tekrar toplanması için, bir çok tesebbüslerde bulundular. Ve nihayet, Lozan sulh konferansı, 23 Nisan, 1923 te tekrar toplandı.

İlk görüşmelerde, karşımızdaki devletlerin ellerinde şu silâh vardı:

"— Konferansı dağıtırız!,,

Onlar, dediklerini yaptılar, ve konferansı dağıttılar.Fakat bu dağıtılış Türklerin lehine oldu. Çünkü bu sayede, büyük devletlerin ellerinde bulunan o tek silâh da kırılmıştı.

Ve tam üç ay devam eden ikinci devre Türk tezinin aynen kabuliyle, Türk istiklâlinin kayıtsız ve şartsız tasdikiyle, bir kelime ile İsmet Paşanın kat'i zaferiyle neticelendi.

Müzakereler, temmuz ortalarında bitmiş, İsmet Pasa vaziyeti Ankaraya haber vermişti. Fakat aradan üç gün geçtiği halde, hükûmet reisinden bir haber alamamıştı. Çok üzülüyordu. Acaba Ankara müteredditmiydi?

Baş murahhassımız bu suali hatırlayınca, Türkiye Büyük Millet Meclisi reisi, ve baş kumandan Mustafa Kemal Paşaya da bir telgraf çekti. Bu telgrafına aldığı cevap, Ankarada hiç bir tereddüt bulunmadığı, ve usulen imza merasimi yapıldığı haberine intizar olunduğu merkezindeydi: Bu cevap, baş murahhasımızın üzüntülerini gidermiye kâfi gelmişti.

Nihayet, sulh muahedesi imzalandı. Ve, bir medeniyet dünyasının önünde, serefli bir sulh imzalıyarak memlekete dönen, harp meydanlarının muzaffer generalini, bütün millet, bu sefer de, Lozan kahramanı olarak bağrına bastı.

Lozan kahramanı, on sekiz sene evvel, büyük eserini, essiz bir tevazula Büyük Millet Meclisine arzederken tam dört saat süren uzun bir nutuk söylemişti. Her cümlesi, uzun alkışlarla kesilen o nutkun şu nefis parçasına bakın:

Mütecanis, yeknasak bir vatan, bunun dahilinde, harice karşı gayri tabiî kuyuddan, ve hükûmet içinde hükûmet ifade eden dâhilî imtiyazattan müberra bir vaziyet, ve gayri tabiî mükellefiyatı maliyeden azade bir hal, hak müdafaası mutlak, menabii mebzul bir vatan: Bu vatanın adı Türkiyedir. O Türkiyeyi bu muahedenameler ifade ve tavzih etmektedir. Efendiler... Türk milletinin hassai esasiyesi, zannolunduğu gibi unsuru cidal olmak değildir. Uzun zamandanberi haksız muhacamata göğüs vermek mecburiyetinde kaldığındandır ki, son devirde hassai cidal nazarı dikkati celbetmiştir. Türk milletinin hassai esasiyesi, sulh ve müsalemet vadisinde unsuru terakki ve medeniyet olmaktır.,,

1923 hükûmetinin Hariciye Vekili, Türkiyenin dünya tarihindeki rolünün en güzel ifadesini o gün vermişti. Şimdi aradan tam on sekiz sene gecti. Ve o kadar zaman içinde, dünyanın şu acı manzarası içinde, tarihin şu essiz keşmekesi icinde Türkiye, dünya yüzünde, "cidal unsuru,, değil, belki en hakikî, ve en halis mânasiyle bir "sulh ve müsâlemet,, âmili olduğunu isbat etmiştir.

Lozan,, ın on sekizinci yıl dönümü, aziz milletimize kutlu olsun. Biz, o mes'ut günü anarken, onun büyük muzafferine minnet ve şükranlarımızı, ona lâyık olan essizlikte bir samimiyetle tekrarlıyoruz!.

Geceleri Vazife Görecek Liman Memurları

Ankara, 23 (TAN) — Geceleri vazife görecek liman memurlarına verilecek ücret hakkındaki talimatname Vekiller Heyeti tarafından tasdik edilmiştir. Gece mesaî ücreti tahsisatı bu miktar üzerinden tevzi edilecektir. Şube şefleriyle mıntaka liman reislerine ve vekillerine her nöbetçi kaldıkları gece için yüz, inzibatı temin ve kontrole memur olanlara, fen memurlarına, kontrollere ve tâli liman reislerine, vekillerine 75, müstakilen çalısan liman memurlarına, vekillerine 50, liman memurlarına ve vekillerine ve makinistlere 40, tayfa ve odacılara otuz kuruş ve rilecektir.

Bu talimatname 1941 malî yılı başından muteberdir.

İnhisarlar Vekili Ardahanda

Ardahan 23 (A.A.) — Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz yanında muhafaza komutanı ve Kars valisi olduğu halde bugün buraya gelmiş ve burada bir müddet kaldıktan sonra Atrvin'e gitmiştir

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

7,30 Program	18,40 İnce saz
7,33 Müzik (Pl.)	19,00 Konuşma
7,45 Haberler	19,15 Caz
8,00 Müzik (Pl.)	19,30 Haberler
8,30 Evin saati	19,45 Şarkılar
*	20,15 Radyo Gazetesi
12,30 Program	20,45 Şarkılar
12,33 Fasıl heyeti	21,00 Ziraat takvimi
12,45 Haberler	21,25 Konuşma
13,00 Fasıl heyeti	21,40 Müzik (Pl.)
13,15 Müzik (Pl.)	22,30 Haberler
*	22,45 Dans müziği
18,00 Program	22,55 Kapanış.
18,03 Orkestra	
18,30 Memleket Postası	

TEŞEKKÜR

Ölümü ile bütün ailemiz efradını derin teessürler içinde bırakmış olan sevgili annemiz Bayan Servet Balioğlunun cenazesine bizzat iştirak etmiş, mektup veya telgraf ve telefonla beyan tâziyet ederek acılarımıza ortak olan bilcümle dost ve akrabaya ayrı ayrı teşekküre teessürümüz mâni bulunduğundan en har vi samimî teşekkürlerimizin iblâğı na sayın gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Aile nâmına Mahdumu
Kuştüyü Fabrikası Sahibi
Ömer Balioğlu

VEDAT URFI Yaz Temsilleri

26 temmuz cumartesi
KISIKLI TIYATROSUNDA
K A N

Konser

Şehrimiz Çocuk Esirgeme Kurumundan: Kurumumuz menfaatine Azak sineması yazlık kısmında 2 Ağustos 1941 Cumartesi günü akşam Büyük artist Münir Nurettin tarafından bir konser verilecektir.

Motörlü Yelkenli Tekne

İyi bir halde dört yataklı kamarası ve Ingiliz motörlü bir tekne acele satılıktır. Galata: Merkez han No. 1 müracaat.

KAYIP: Bütün şahsî muamelerimde kullandığım tatbik mühürümü kaybettim. Bu kere yenisini yaptırdığımdan eskisinin hükmü kalmadığını ilân ederim.

Beşiktaş Valde Çeşmesi Armagan sokağı No. 6 Kâmile Onur

Askerlik İşleri

Şubeye Davet

Eminönü Askerlik Şubesinden:

940-941 Ders devresinde tıbbiye okulu, Veteriner okulu ve Fen Fakültesiyle Eczacı ve diş tabibi okullarından mezun olanlar veya evvelce bu okullardan mezun olup herhangi bir sebeple sevkedilmemiş olanlar sevkedileceklerdir,

Bunlardan yoklamaya gelmiyenler hemen mezun olduklarını gösterir vesikalariyle şubeye gelerek yoklamalarını yaptırmaları ve sevk için 28 Temmuz 941 Pazartesi günü sat 9 da şubede bulunmaları, Bu ilân davetiye yerine geçeceğinden bu tarihte gelmiyenler hakkında kanunî muamele yapılacağı ilân olunur.

BULMACA

1 2 3 4 5 6 7 8 9

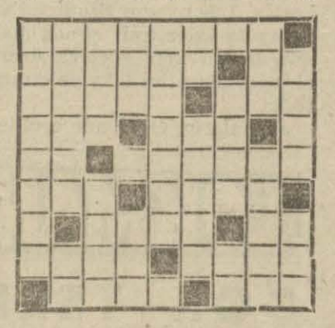

Soldan sağa: 1 — Amerikanın en uzun nehri 2 — Avrupada bir yarımada - Bir nota 3 — Term, ifade - Afrikanın cenubundadır 4 — Hücre - Fasıla 5 — Beraber - Oyun oynıyan 6 — Nakil vasıtası - Ters okunursa: Familya 7 — Bir Türk hakanı - Amel 8 — Iletmekten emir - Bir köpek cinsi 9 — Bir erkek ismi - Çift değil

Yukarıdan Aşağı: 1 — Hürafeler bilgisi 2 — Tapmak - Bir not 3 — Bir tavla tabiri - Bir isim 4 — Cüsseli - Bir zamir - Bir Türk devleti 5 — Geçmek 6 — Ters okunursa: Bir bağlama edatı 7 — Kanaat getirmiş - Bir hayvan 8 — Yükseltmek - Eskiden şairlere verilen hediye 9— Ters okunursa: Obür dünya - Süslü - Zarif.

4 DÜRÜST ADAM

Yazan: EDGAR WALLACE — Tefrika No. 27

ne lâfa daldık. Herif dört dürüst adamdan ziyanları bulana verilecek bin lirayla alâkadar olu du. Sözlerinde ehemmiyetli bir şey yoktu. Neyok sürmedi ayrıldık. Ben bir tarafa o bir tarafa ik. Epeyce yürüdüm. Fakat neden bilmiyorum. Birdenbire geri dönüp baktım, ve bu Billy adlı ile yüz yüze geldim. Herif abuk sabuk bahar icat ederek beni takip etmediğini anlatmıya kıştı. Herifin icat ettiği bahaneleri bittabi ben kabul ettim. Onu yine bir kahvehaneye davet im. İlk önce tereddüt etti, fakat sonra kahvehaneye geldi. Kahve getirdiler. Kahini tâ masanın öte tarafına çekti. Velhâsıl herizekâsını lâyıkiyle takdir edememiş olduğumu, adamın bana ilk göz attığı andanberi beni tanıolduğunu birçok ufak tefek şeylerden, iki kere nin dört etmesi kadar kat'iyyetle anladım. Heyeni o dakikaya kadar aldatmıştı., ,dedi.

Manfred "Neden?,, diye sordu .

— "İşte ben de bu noktaya şaştım, neden beni kif ettirmedi.

Poiccartla Manfred ikisi birden Gonsalez'e dönür, "Sen ne dersin?,, diye sordular.

Gonsalez "Tarifi kolay! Neden Thery bizi bir öire ele vermedi? Tamahkârlık! Hiç şüphe tamahkârlık. Medeniyetin ikinci temeltaşı paroz). Mutlak vaadedilen mükâfatın verilip ilmiyeceğinden şüphe ediyordur. Polisin sözün emin değil. Işi sağlama bağlamak istiyor. Şaşuhut arıyor. İşte bu kadar sen Poiccart galiaf arasında herifin önünden kaçtın değil mi?,, li. Poiccart "Evet,, deyince Gonsalez kalkıp palnu giydi, masanın üzerindeki şişeyi de cebine Poiccart'a "Adamın adresi nedir?,, diye sorve çıktı gitti.

★

Ertesi günü Londraya yakın bir istasyondan binmek istiyen bir yolcu kompartımanın içinde bir ölü adama rastladı. Yerde şişe kırıkları sürünüyordu. Istasyon memurları polisler koşuştular. Ölüyü dışarı çıkardılar. Kompartimanda keskin bir badem kokusu vardı.

★

Polis müdürü masasının başında oturuyordu. Kolunu birisi sıktı. Müdür hayretle döndü ve Falmouth'un kirece dönmüş yüzünü, bebekleri dışarıya fırlamış gözlerini gördü. Urktü. "Ne o ya - hu?,, dedi.

Falmouth "size söyliyeyim mi? Siz şu katır inatlı Hariciye Nazırına söyleyiniz, lâyihasından mayihasından vazgeçsin, herif işin sonunda inadiyle bütün memleketi belâya sokacak. Haniya size bahsetmiş olduğum Billy yok mu? Onu bir tren kompartimanında ölü buldular. Herif Acid prussic ile öldürülmüş. Bu Hariciye Nazırı mıdır, eşek midir nedir, bu herifi biz kurtaramıyacağız. Yüreğime öyle doğuyor. Vazgeçsin lâyihasından. Zaten lâyihanın lehinde ve aleyhinde olanlar müsavi imiş. Böyle ille de ille olacak diye lüzumsuz yere inada ne hacet?,, dedi.

Polis müdürü "Saçmalıyorsun Falmouth dedi. bayağı yorulmuşsun, sinirlenmişsin; sarsılmışsın Git de güzel bir uyku çek. Şu söylediklerine bakıyorum da bu sözleri söylemiş olan sen misin veya başkası mıydı diye düşünüyorum. A kardeşim kendine gel. Vazifemiz lâyihasını geri yahut ileri aldırmak değil fakat herifi muhafaza etmek herifi kurtarmak!,, dedi. Zili çaldı. Gelen memura "Enspektör Collins'i bana çağırınız!,, diye emretti. Sonra yine Falmouth'a dönerek: "Ben Sir Philip'in etrafına öyle bir muhafaza kuvveti koyacağım ki, onun yanına yanaşmak istiyen, tutulmak değil ezilecek pestili çıkacaktır.,, dedi.

Aradan bir saat geçmeden Londralılar ömürlerinde seyretmedikleri bir manzara gördüler. Her mahalleden her sokaktan tabur tabur alay alay, ordu ordu polisler sökün etti. Trenle, tramvayla, otobüsle, otomobille geldiler. Yaya olarak yetiştiler. İstasyonlardan aktılar, yollardan ilerlediler, her taraftan peydahlandılar. Bu kadar muazzam bir kuvvete malik olduklarını ilk sefer gören Londralılar hayretten parmak ısırdılar. Neydi o tûfan!

Whitehall bir yanından bir yanına kadar sardelya istifi polislerle tıkandı. Charles Street ve Mall tarafları da inzibat kuvvetleriyle kapkara kesildi. Evlerin damlarında, pencerelerinde, balkonlarında karıncalar gibi kaynaşıyorlardı.

Falmouth Dawning Street'de Hariciye Nazırını inadından vazgeçirmek için akla karayı seçiyordu. "Size açık açık söyliyeyim, biz elimizden ne gelirse hepsini yaptık. Yeryüzünün en heybetli inzibat kuvvetlerinin hepsini, kullandık. Bir kişiyi bile başka yerde başka işte bırakmıyarak sizin muhafazanıza verdik. Buna rağmen doğrusunu söyliyeyim. Ben korkuyorum. Sizi kurtaramıyacağımızdan korkuyorum. Emniyet tertibatımızı, ara yerden kıl bile kaçırmamak üzere sıkı dokuduk. Bütün kuvvetimizi koparasiye gerdik. Her şeyi düşündük, her ihtimali gözönüne aldık. Bunca düşünce ve hesaplarımıza rağmen herhalde bir şeyi noksan bırakmış olduğumuza ve o noksan yerden, size kast için istifade edileceğine dair içimde bir şüphe var. Billy'nin ölümü maruz kalınan tehlikeye gözlerimi açtı. Sizden Alalh için yalvarırım, yakarırım. Düşününüz, Taşınınız. Bu lâyihanın geçmesi bu kadar da elzem midir a canım? Falmouth nefes almak için durdu. "Bu lâyiha! Uğurunda canınızı fedaya değer mi?,, diye sordu.

Sir Philip yeknasak, renksiz, ve abus bir sesle yavaş yavaş "Lâyihayı geri almıyacağım. Ne olursa olsun geri almıyacağım,, dedi. "Çünkü vardığım nokta o kadar uzaktır ki, oradan artık gerilenemez. Korkudan da öte gittim. Hattâ hiddeten, kinden de öte. Bu mesele şimdi, benim için bir adalet meselesidir. Burada tutulmak, ve takip edilmekten masun olarak otururken, önlerine gelen cahil bir adamı şiddetli ve çirkin hareketlere kışkırtan tehlikeli eşhası bu memleketten dışarı atmakta haklı mıyım? Eğer haklı isem, Dört Dürüst Adam haksızdır. Yoksa onlar mı haklı? Bu lâyiha haksız mı yoksa? Bu lâyiha yirminci asrın fikri ve irfanı ortasına konulmuş bir Anachronism midir? Bir vahşet parçası mıdır? Eğer bu adamlar haklı iseler o halde ben haksızım. Mesele netice - tünnetice işte budur. Ve bu iş de buraya gelmiş - tir.

(Arkası var)

GECE GELEN HABERLER

Hatayın Kurtuluş Yıl Dönümü Merasimle Dün Kutlandı

ntakya 23 (A.A.) — Hatayın uluş bayramı bugün bütün yda en coşkun tezahüratla nmaktadır. Bu münasebet- Antakyada şehir baştan başa renklerimizle süslenmiş, di ve Milli Seflerin büstleri- yüzlerce çelenk konmuş ve l bir geçit resmi yapılmıştır. asimde başta valimiz Sök- suer olmak üzere Tuğbay rü Kanatlı, Hatay mebusları, na ve Maras heyetleriyle on erce halk hazır bulunmuştur. ene istiklâl marşı ile ve san- ayrağımızın şeref direğine lmesiyle başlanmış ve bunu mizin bu günü canlandıran heyecanlı bir nutku ile Ha- mebusu Cevdetin bir hita takip eylemiştir. Kahraman mızla mektepliler gençlik teşkilâtı ve esnaf birliklerinin geçisleri bu merasimde hazır bulunan on binlerce Hataylının en içten sevgi tezahürü ile karşılanmıştır.

Bundan sonra valimiz Hatayın meçhul şehitler âbidesinin açılış törenini yapmıştır.

Garden parti ve deniz sporları

Antakya 23 (A.A.) — Bugün Hatayın kurtuluş bayramı münasebetiyle İskenderunda altı bölgenin iştirakiyle büyük deniz sporları yapılmıştır. Aksam da vali konağında 700 kişilik bir gardenparti verilecek ve gardenpartiye millî kıyafetleriyle köylülerimiz de iştirak edecek lerdir.

erlin Diyor ki:

V„ Harfi Bütün ephelerde Alman Zaferinin Remzidir

erlin, 23 (A.A.) — Yarı res- bir kaynaktan bildiriliyor: harfi için Alman propagan- tarafından gösterilen faali- Berlin siyasî mahfillerinde uz bir mücadele değil, bir za- telâkki edilmektedir. Ayni hfillere göre Mister Churchill fından taklit edilmek isteni- bu faaliyet acıklı bir suret- nuvaffakıyetsizliğe uğramış- Resmî mahfillerin kanaatince him olan şey (V) harfi için her gi tarafın daha evvel propa- da yapmaya başladığı değil- Meselenin enteresan olan ta- (V) harfinin bütün cephe- de Alman zaferinin remzi o- ak ilân edilmek fikrinin Al- nyada doğmuş ve hareketin tün Avrupada muvaffak ol- s olmasıdır. Bundan böyle ster Churchill'in küçük (V) kendisi için kullanılacak yer lamıyacaktır.

Büyük Devletlerin Aylık Tayyare İmalâtı Nedir?

Nevyork 23 (A.A.) — Ameri- n Machinist mecmuası aylık nya tayyare imalâtı hakkında ağıdaki malûmatı vermektedir: Almanyanın aylık imalâtı 00 tayyaredir. Sovyetler Bir- ininki, 2000, İngiltereninki 00, Amerikanınki 1500, Japon nınki 300 tayyaredir. İtalya- yalnız yedek aksamı imal e- lmektedir. İngiltere ile Ameri- nın müşterek imalâtı Alman malâtına nazaran yüzde 22 faz- Sovyet imalâtı ise Alman i- alâtına nisbetle biraz daha nok- ndır.

Tass'a Göre İşgal Altında Bulunan Fransada Vaziyet

Moskova 23 (A.A.) — Tass: öğrenildiğine göre, Fransadaki şgal makamları Alman garaj, ntrepo ve kışlalarında çıkan ayısız yangınlardan ve Alman subay ve erlerine karşı yapılan silâhlı taarruzlardan dolayı en- işeye düşmüşlerdir. İşgal al- ndaki Fransanın bütün şehir lerinde Alman askeri ve gizli polisi geceleri halk tarafından gizlenmiş olan silâhları aramak- tadır. Beauvais'de bir gece zar rında 28 Fransız tevkif edilerek kurşuna dizilmiştir. Bunların evlerinde küçük çapta rovelver ve tüfenk bulunmuştur.

Sovyetlerin Romanya Sefaret Heyeti Erzurumda

Erzurum 23 (AA) — Sovyet- lerin Romanyadaki sefaret erkânı ve memurininden mürekkep 160 kişilik bir kafile dün sabah ki trenle buraya gelmiş ve bu- rada bir müddet kaldıktan son- ra izhar edilen otomobillerle Sarıkamışa gitmişlerdir. Misa- firler Sarıkamıştan itibaren tren le yollarına devam edeceklerdir.

İzmirlilerin Bir Temennisi

Millî Şef İle Baş Vekilden İzmiri Şereflendirmeleri Rica Edilecek

Izmir, 23 (TAN) — Fuarın küşat merasimine Başvekilimizin riyaset etmesi ve fuar esnasında Millî Şefimizin Izmiri şereflendirmelerini rica etmek üzere belediye reisi Dr. Behcet Uz bugün buradan Ankaraya hareket etmiştir.

Üsküdar Vapur Ücretleri Ucuzlatılıyor

Ankara, 23 (TAN Muhabirinden) — Münakalât Vekâleti, Şirketi Hayriye ile müştereken, Üsküdar vapur biletleri ücretlerinde bir mikdar tenzilât yapmıya karar vermiştir.

Bu karara göre, Köprü - Üsküdar ve Üsküdar - Beşiktaş seferlerinde birinci mevki gidişlerde ve gidiş - dönüşlerde 1 kuruş, ikinci mevki gidişlerde 1,5 ve gidiş - dönüşlerde ise 1 kuruş tenzilât yapılacaktır.

Bu kararın önümüzdeki bir kaç gün içinde tatbik edileceği haber verilmektedir.

Berlindeki Bolivya Maslahatgüzarı da Çıkarılıyor

Berlin, 23 (A.A.) — Lâpazdaki Alman elçisi Bolivya hükûmetine Alman hükûmeti namına bir nota tevdi etmiştir. Bu notada, Alman elçisinin iyi görülen bir adam olmadığı için Bolivyayı terketmesi hakkındaki karar şiddetle protesto edilmekte ve Alman hükûmetinin de Bolivyanın Berlin maslahatgüzarına ayni şekilde 3 gün zarfında Almanyadan çıkması lâzım geldiğini tebliğ ettiği ilâve olunmaktadır.

Almanyanın Fransadan Yeni Arazi Talebi

Nevyork 23 (A.A.) — Tass: "Nevyork Journal And Americain„ gazetesinin Vaşingtondan aldığı haberlere göre Wiesbaden mütareke komisyonundaki Fransız heyetinin reisi Almanyanın Pas - de - Calais, Aisne, Ardennes, Meuse, Mourthe et Moselle, Doubs vilâyetlerini ve Somme ile Haute Saone vilâyetlerinin bir kısmını ilhak etmek niyetinde olduğunu Fransız hükûmetine gizlice bildirmiştir. Almanya böylece resmî arazi mutalebatını çok aşmış bulunuyor.

Afyon Valiliği

Ankara, 23 (TAN) — Afyon valiliğine dahiliye müsteşar muavini Sefik Binicioğlunun tayini yüksek tasdika iktiran etmiştir.

JAPONYA

(Baş tarafı 1 incide)

büsler Japonyanın cenubî Hindiçinide yayılması hakkındadır.

Hindiçinideki Japon askeri heyetinin şefi General Sumitsa'nın fevkalâde mühim taleplerde bulunduğu zannediliyor.

Tokyo, temaslardan memnun

Tokyo, 23 (A.A.) — Fransız Hindiçinî umumî valisi Amiral Decoux ile Japon heyeti reisi M. Sumitsa arasında Hanoi'da yapılmakta olan müzakereler iyi malûmat alan Japon mahfilleri büyük bir ehemmiyet vermektedir.

Bu konuşmaların mevzuu bildirilmiyorsa da, devamlı mahiyetleri Asyanın bu kısmında inkişaf etmekte olan vaziyete taallûk ettiği anlaşılmaktadır.

Japonyaya bir ihtar

Vaşington, 23 (A. A.) — Hariciye müsteşarı Welles bu aksam saat 20 de Japon büyük elcisi Amiral Nomura'yı kabul etmiştir.

Nomura, haricive nezaretinde sık sık görülen bir zat değildir. Ve haricive nezaretine davet edildiği haberi tam Amerikanın Japonyaya yeni bir ihtarda bulunmava hazırlandığını gösteren alâmetlerin coğaldığı bir zamana tesadüf etmektedir.

Amerika hükûmeti. Pasifiği tehdit eden askerî harekât münasebetiyle burada sulhün muhafazasiyle Amerikanın alâkadar olduğunu Japonyaya ihtar edecektir.

"Uzak Sarkta vakında bir hareket bekleyiniz„

Vasington. 23 (A.A.) — Bahriye nazırı Albay Knox, bugün gazeteciler toplantısında demiştir ki:

"Uzak sarktaki son inkisaflara Japonyada sansür konulmus olması, dünyanın o kısmında veni askerî hareketlerin vuku bulacağını gösterir. Oralarda bir hareket bekleviniz. Hem de bu hareket pek kısa bir zamanda vuku bulacaktır..,

Bu hareketin hangi istikamette olacağı meselesini münakasadan imtina eden Albay Knox, bunun simale mi, voksa cenuba mi tevcih edileceğini hic kimsenin söyliyemiyeceğini beyan etmiştir.

Diğer bir suale cevap veren Albay Knox, şöyle demistir:

"Pasifikteki Amerika donanması, Amerikanın uzak sark siyasetini tatbik etmek için icap edecek her şeyi yapacak vaziyettedir...

Eden'in beyanatı

Londra, 23 (A.A.) — Haricive nazırı Eden, Avam Kamarasında beyanatta bulunarak demistir ki:

"İngilterenin Hindiçinî ve Siyam hakkında hic bir emeli olmadığını bevan ederim. Bu iki memleket, bizim nazarımızda iki müstakil memlekettir ve münasebetlerimiz ancak ticaridir...

Japon haricî siyaseti

Tokyo, 23 (A.A.) — Domei ajansının verdiği bir habere göre veni Japon hariciye nazırı Amiral Toydoda, bugün nezaret vüksek memurlarına takip edeceği siyaset'in selefi Matsuokanın kinden farklı olmıyacağını söylemistir. Kabine değistiği zaman Japonyanın Nankin kukla hükûmeti nezdindeki büyük elcisi doktor Honda'nın verdiği istifayı geri almış olmasına ehemmiyet verilmektedir. Japon mahfilleri bu hadisevi Japonyanın Cinde takip ettiği siyasetin değişmiyeceğine atfetmektedirler.

Sovyet Rusya İle Finlandadaki Siyasî Memurlar

Stokholm 23 (A.A.) — "Ofi„ Moskovadaki Finlânda sefareti memurini henüz Türkiyeye vasıl olmamışlardır. Halen Türk - Sovyet hududunda bulunmakta dırlar. Finlândadaki Rus sefaretine ve konsoloshanelerine mensup olan 182 kişi henüz Helsinkide bulunmakta olup perşembe günü oradan hareket edecek lerdir. Moskovadaki Danimarka sefiri ve sefaret erkânı Türkiye ve vasıl olmuşlardır.

Orada keza Türkiyeye gelmiş olan Kopenhagdaki Rus sefareti memurları ile mübadele edilecektir.

Sovyet Heyeti Dün Londraya Döndü

Londra, 23 (A.A.' — Rus askerî heyeti âzasından General Galikof ile Albay Oragun, Moskovaya yaptıkları seyahattan bu akşam Londraya dönmüşlerdir.

Heyetin bu iki azası, Moskovada Sovyet hükûmetine rapor vermişlerdir.

General Galikof ve Albay Oragun hariciye nazırı Edenle görüşmüşlerdir.

Sovyet Tebliği

(Baş tarafı 1 incide)

Münferit düşman tayyareleri tarafından atılan yangın bombalarının çıkardığı yangınların süratle söndürülmesini temin eden itfaiyenin, milis teşkilâtının ve Moskova halkının gösterdiği tam feragatli hareketi zikretmek lâzımdır.

Sabahki Sovyet tebliği

Moskova, 23 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet askerî tebliği: Dün gece Sovyet kıtaları Petrozavodsk, Porkhov, Smolensk ve Jitomir istikametlerinde muanni dane dövüşmeye devam etmişlerdir.

Cephenin diğer kısımlarında hic bir mühim hadise olmamıstır.

Sovyet hava kuvvetleri düşman zırhlı cüzütamlarına ve tayyare meydanlarına karşı vapılan harekâta devam etmişlerdir.

Dün gündüz ve gece Sovyet tayyareleri hava muharebeleri esnasında 39 Alman tayyaesi düsürmüş, yerde bulunan bazı tayvareleri de ateşe vermişlerdir. Tahrip edilmis olan tayyarelerin mikdarı tesbit edilmektedir. 17 Sovyet tayyaresi zayi olmustur.

Moskovaya hava akını

Moskova, 23 (A.A.) — "Ofi": Bu sabah nesredilen bir resmî teblîğe göre, 22-23 Temmuz gecesi Alman hava kuvvetleri Moskovaya yeniden büyük mikyasta hücum etmek teşebbüsünde bulunmuslardır. 150 tayyarenin iştirak ettiği bu teşebbüs birincisi gibi akim kalmıştır. Sovyet tayyareleri ve hava dafi topları düşman bombardıman tayyarelerinin Sovyet merkezine kadar gelmelerini mene muvaffak olmuşlardır. Ancak bir kaç münferit tayyare şehre kadar gelebilmiştir.

Bazı evlerde çıkan yangınlar süratle söndürülmüştür. Bombardımandan bilhassa iki hastahane zarar görmüştür. Bir çok ölü ve yaralı vardır. Hiç bir askerî hedefe isabet vaki olmamıştır.

Henüz tamamlanmamış bulunan rakamlara göre, Sovyet avcıları ve hava dafi kolları 15 düşman tayyaresi düşürmüşlerdir.

Ele geçen vesikalar

Moskova, 23 (A.A.) — Bir Sovyet tebliğine göre, 15 Temmuzda Pskof'da Zapadnaya Psişna civarında cereyan eden muharebelerde geniş mikyasta gaz kullanılması hakkında talimatı ihtiva eden vesikalar ele geçirilmiştir.

Tebliğde, Sovyet kıtalarının kimya harbi hakkında talimatlar da ele geçirdikleri zikredilmekte ve "bu, yıldırım harbi usulünün akim kalacağını kat'i olarak anlıyan Alman Faşizminin gizli bir surette yeni ve korkunç bir hareket hazırlamakta olduğunu tam bir surette göstermektedir„ denilmektedir.

Reuter muhabirine göre

Londra, 23 (A.A.) — Reuter ajansının Moskovadaki hususî muhabiri bildiriyor: Moskova üzerine yapılan ilk akın, bize, bazı farklarla sanki yeniden Londrada imişiz hissini verdi. Almanlar tarafından gürültülü bir tarzda ve tahripkâr olarak tavsif edilen bu hücum bizim Londrada orta şiddette dediğimiz hücumlardan biridir.

Hücuma teşebbüs eden 200 Alman tayyaresinden büyük bir kısmının Moskovaya gelmeden geri dönmeye mecbur edilmiş olması Almanların kendilerine lüzumundan fazla itimat ettiklerini göstermektedir. Bazı Alman tayyareleri şafak söktükten sonra da faaliyetlerine devam etmişlerdir.

Baraj ateşinin hiç arkası kesilmediği için Sovyet gece avcı tayyarelerinin Moskova üzerinde düşmanla çarpışmadıkları zannedilmekte ise de Sovyet gündüz ve gece avcı tayyarelerinin akının zararını büyük nisbette ve müessir bir surette tahdit etmiye muvaffak oldukları muhakkaktır.

Londra belediye reisi bir telgraf gönderdi

Londra, 23 (A.A.) — Londra belediye meclisi reisi, Moskova belediye reisine aşağıdaki telgrafı göndermiştir:

"Moskovanın maruz kaldığı zarardan dolayı Londra halkının sempatilerini Moskova halkına bildirmenizi rica ederim. Bu gayri insanî hücumların tesadüf ve tehlikelerine ayni zamanda biz de maruz bulunmaktayız. Mukavemetin verdiği iftihar duygularıyle sizi selâmlarız. Sonuna kadar birlikte dayanacağız. Zafer bizimdir.„

Portekiz Reisicümhuru "Açore"a Gidiyor

Lizbon, 23 (A. A.) — Portekiz Cümhurreisi General Carmona, bugün "Cavalho Aranja" vapuru ile Açore adalarını teftişe çıkmıştır.

Vapura üç destroyer refakat etmektedir.

Alman Tebliği

(Baş tarafı 1 incide)

Fin cephesinde harekât plân mucibince devam etmektedir. Yeni arazi kazandık.

Mühim Alman tayyare teşekkülleri dün gece yeniden Moskovadaki askerî tesisatı bombardıman etmişlerdir. Ağır ve en ağır capta bombalar hedeflere isabet ettirilmiştir. Çok büyük tahribat olmuştur. Çok mikdarda yangın bombaları da atılmıştır.

Bundan evvelki gece çıkarılan yangınların el'an söndürülmemiş olduğu görülmüştür.

Asker üniforması giymiş Sovyet kadınları cephede

Berlin, 23 (A.A.) — D. N. B. ajansının öğrendiğine göre Smolensk'in şimali şarkisinde ihata edilen ve müteaddit huruc tesebbüslerinden sonra tamamiyle imha edilen bir Sovyet alayının yalnız üçte ikisinin kızıl askerlerden mütebakisinin de asker üniforması giydirilmis kadınlardan mütesekkil olduğu görülmüştür. Bulunan dosyalardan ve kadınların üzerinde çıkan hüviyet cüzdanlarından anlasıldığına göre 18 Temmuzda bu alayı takviye için Moginsk'den bir kadın taburu gönderilmiştir.

Bir fırka imha edildi

Berlin, 23 (A.A.) — Smolensk mıntakasında 20 Temmuzda cereyan eden şiddetli muharebelerde bir Sovyet fırkasının tamamı ihata edilmistir.

Bolseviklerin ümitsizce yaptıkları çıkış hareketleri siddetli muharebelerden sonra Alman piyadeleri ve tankları tarafından tardedilmiştir.

Sıkı saflar halinde taarruz eden Sovyetler daha Alman hatlarına varmadan mitralyöz ateşiyle yere serilmişlerdir. İki gün süren muharebelerden sonra Sovyet fırkasının tamamı imha edilmistir.

Odesa limanına taarruz

Berlin, 23 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

22 Temmuzda Alman harp tayyareleri Odesa limanına hücum etmişlerdir. Büyük yangınlar çıkarılmış ve şehrin garbindeki askerî hedeflerde infilâkler vuku bulmuştur. Petrol limanında petrol depolarına da isabetler vaki olmuştur. Limanın bu kısmında arkasından büyük yangınlar çıkan bir çok infilâklar müşahede edilmistir.

Sovyet - Fin cephesinde

Helsinki, 23 (A. A.) — "Ofi": Sovyet - Fin cephesinin dün aksamki vaziyeti hakkında aşağıdaki malûmat verilmektedir:

Hangoe muhasarası devam etmektedir.

Viipuri önünde Ladoga gölünün şimalinde eski Fin hatlarında muharebeler olmaktadır. Fin teşekkülleri Pitkaranta'nın ve eski hududun hayli ilerilerine varmışlardır.

Almanlar, demiryollarını keserek Leningrada doğru ilerlemektedirler: Leningrat etrafındaki münakale yolları, Kronstadt'taki bataryalar bütün gece siddetle bombardıman edilmistir.

Baden kolordusunun uğradığı zayiat

Londra, 23 (A. A.) — Reuter: İyi malûmat alan bitaraf kaynaklardan gelen haberlere göre, Baden kolordusunun şark cephesinde verdiği zayiat münasebetiyle Constanz'da ve Baden vilâyetinin diğer şehirlerinde Alman bayrağı yarıya indirilmiştir.

Yeni Mahsul Mübayaa Ediliyor

(Baş tarafı 1 incide)

başlamış olduğundan geniş mikyasta mübayaata bundan on beş yirmi gün sonra başlanmış olacaktır.

Diğer taraftan Amerikadan celbedilen ziraat makineleri bilhassa orta Anadoluda köylünün ziyadesiyle işine yaramaktadır. Geçen senelerde üç ayda yapılan büyük masraf ve zahmetleri mucip olan hasat faaliyeti bir kaç gün içinde sona ermektedir. Bu makinelerin mevcudiyetini nazarı itibara alan müstahsil geçen seneye nazaran daha çok ekmiş bulunmaktadır. Bu bakımdan hükûmetin bu sene istediği kadar köylüden mübayatta bulunacağı tahmin olunmaktadır.

İngiltere, Finlanda İle Münasebetlerini Kesmiyor

Londra 23 (A.A.) — Lord Snell'in dün yaptığı beyanata göre İngiliz hükûmeti, uzun tetkikattan sonra Finlânda ile diplomatik münasebetlerini idame etmeğe karar vermiş, fakat ayni zamanda bu kararın hâdiselerin gidişine nazaran her an değiştirilebileceğini de Fin hükûmetine bildirmiştir. Diğer taraftan Finlândaya gidecek vapurlara bundan böyle seyrisefer ruhsatiyesi verilmiyecek ve kolaylık gösterilmiyecektir.

Lozan Zaferinin 18 inci Yıldönümü

(Baş tarafı 1 incide)

na bakımından realitenin ifadesi olduğu kadar muasır milletlerin hayatına hâkim olan ve yahut olması mukadder bulunan felsefî tasavvurların da tahakkukunu gaye edinmiştir.

Muasır milletlerin hayatına hâkim olan prensip şudur:

"Her millet yaşamak hakkına, hayat hakkına sahiptir.„

Lozan sulhü, bu hakikatî en feci şartlar içinde mağlûpları için dahi kabul etmiştir. Yunanistanın Anadolu seferinin hangi şartlar içinde bittiğini herkes bilir. Bu şartlara rağmen Lozan sulhü milletler arasında "Kin ekip ölüm biçen„ mahut muahedelerden biri olmamıştır. Istiklâl harbinin muzaffer kumandanı Ismet Inönü Lozanda beşerî tesanüt fikrinin yegâne kahramanı olmuş ve harbi kinle değil, sevgi ile ve mağlûba hayat hakkı veren muhteşem bir görüşle kapamıştır. Muasır insanlık kinle, nefretle değil, ancak beşerî tesanüt ile mesut olabilir.

Lozan muahedesi bu ruhun, bu büyük prensibin tahakkukunu temin etti. Lozan sulhünün mağlûp millete gösterdiği insanî alâka Büyük Şefin insanî telâkkisini, ve milletlerin hangi şartlarla saadete kavuşabilecekleri hakkındaki telâkkisini göstermektedir. Lozan muahedesi bu bakımdan milletler arasını "kin ve nefret„ setleri ile ayıran ihtiras, körlük, hâdiseleri idrak edemiyecek gibi sakatlıklardan uzaktır. Muasır insanın kafasında hâkim olan müsavi insan, müsavi millet telâkkisine bir misaldir. Bunun nasıl bir sulh vesikası olduğunu komşu Yunan milletine sormalı, on sekiz senelik tatbikatta ayrıca şahididir.

* *

Lozan muahedesi, yalnız Türk milleti, yalnız onun mağlûbu hakkında beşerî üstün görüşleri tesbit etmiş değildir. Harp sonrası dünyasında hâkim olması lâzımgelen prensipleri cihana arzetmiştir.

Lozan muahedesinin ruhu, harp sonrası dünyasının ihtiyaçlarına en uygun olan bir vesika idi. Onun hazırlanışı ne Versay, ne Sen Jermen, ne Tiryanon, ne Nevilly ruhu ile alâkalı değildir. Versay ve kardeşlerinin nasıl bir takım küçük hislerin kurbanı olduğunu herkes bilir. Klemanso - nun ihtiras, hiddeti, Lloyd George'un bir intihap davasını kazanmak için ileri sürdüğü demagojik görüşler yüzünden dünyayı yeni harplere, yeni kinlere, yeni fenalıklara namzet bir halekoyan Versay ve kardeşleri ile Lozan arasında küçük bir benzerlik yoktur.

Eğer harp sonrası dünyası Lozanı kendine rehber edebilseydi Avrupa bugünkü halini almazdı.

Dünya tarihinin, milletlerinin tabiî inkişaf seyri Lozan ruhuna uygundu. Fakat Avrupanın devlet adamları Avrupanın yarasını kin ve nefretle tedavi edecekle-

İngiltereyi Müdafaa Plân

(Baş tarafı 1 incide)

laylaştırır kolaylaştırmaz düşman paraşütcülerinin karaya inmiş oldukları, ani olarak müdafilerin muhtelif noktalardaki gruplarına galebe çaldıkları, tayyare meydanlarını ele geçirmiş bulundukları ve Ingiliz avcı tayyarelerini yere mıhlamış oldukları farzedilmiştir. Bu suretle düşman, karaya diğer bir takım kıtaat çıkarmıya muvaffak olacaktır. Bu harekât ertesi akşam kütle halindeki kıtaat tarafından tayyare meydanlarının istilâsını, bu kıtaatın deniz tarafından dahi hücuma maruz kalacak limanlara yürümelerini hazırlamış olacaktır. Bu faraziyeler yürütülürken filo işe karışmamış addedilmekte idi.

Bu ekzersizler, başka bir takım müdafaa vesaiti ile karşılanacak olan Ingiliz adaları istilâsına karşı yapılmış bir plânın bir kısmı telâkki edilmektedir. Ingiliz tanklarının mefkudiyetine rağmen Ingiliz kıtaatı, ertesi günü öğleden sonra tayyare meydanlarını geri almıya ve buraları düşmanlardan tathir etmiye muvaffak olmuşlardır.

Ertesi günü düşman, limanlara hücum etmişse de sonunda püskürtülmüştür.

Ekzersizlerden alınan dersin kıymeti, şimdi ihtimamla tetkik edilmektedir.

Almanyaya hava hücumu

Londra, 23 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği:

Ingiliz bombardıman tayyareleri, şiddetli baraj ateşlerini geçerek dün gece Rhin'deki düşman endüstrilerine karşı taaruzlarına devam etmişlerdir.

Başlıca hedefler Frankfurt ile Maunheim olmuştur. Garbî Almanyanın diğer müteaddit endüstri mıntakalarına da taarruz edilmiştir.

Diğer bir Ingiliz bombardıman teşekkülü Dunkerque doklarına taarruz eylemiş ve azim hasarlar yapmıştır.

*

Londra, 23 (A.A.) — Bugün Avam Kamarasında hava nazırı M. Sinclair, demiştir ki:

"1941 mayısında Ingiliz bombardıman tayareleri 1940 mayısında attıkları bombaların bir misinden fazlasını atmışlardır. Haziranda ise mayıstakinden yüzde 50 nisbetinde fazla bomba atılmıştır.„

rini sandılar. Lozan dünyaya şaşmıyan beşerî bir sulh güneşi halinde doğarken diğer Avrupa muahedeleri yeni şerleri hazırlıyordu.

Bugün dahi Avrupanın içinde çırpındığı harikulâde felâketlerin sebebi Lozan ruhunun profesörler, akademiler, teşkilâtlar ve kültür memleketi olan Avrupada idrak edilememiş olmasıdır.

Bir Tasarruf Bonosu size iki bakımdan fayda temin eder.

1 — Paranızı en emin bir yere yatırmış ve ona en iyi bir faiz temin etmiş olursunuz.

2 — Millî Müdafaanın artan ihtiyaçlarını karşılıyarak daima daha kuvvetli olan Türkiyeye hizmet etmiş olursunuz.

Türk Vatanı Bizimdir.

Ona Hizmet Borcumuzdur.

Ona Hizmet Ederken Kendi Menfaatinize de Hizmet Ediniz

Bir Tasarruf Bonosu Alınız!

Bonolar Hazinenin kefaleti altında 5, 25, 100, 500, 1000 liralık parçalar halinde ihraç edilmiştir. Demek bonolar her keseye elverişlidir.

Vadesi kısadır. 3 aylık, 6 aylık ve bir senelik bonolar vardır. Bu vadelerin hitamında bonoyu iade ederek paranızı alabilirsiniz.

Bono Vadesi Geldiği Zaman

Paranızı geri almak istemezseniz vadesi gelen bonoyu yeni bir bono ile değiştirir ve aradaki faizi bir defa daha peşin alabilirsiniz.

Fakat Vade Dolmadan Evvel Paraya İhtiyacınız Olursa

Herhangi bir bankaya müracaat ederek, bono faizinden yüzde yarım fedakârlık yapmak suretiyle bir bonoyu iskonto ettirip onu derhal paraya kalbedebilirsiniz. O halde:

PARANIZ DAİMA PARADIR.

3	Ay	Vadeli	Bir	Tasarruf	Bonosu	Bir	Yılda	%	4
6	»	»	»	»	»	»	»	%	5
12	»	»	»	»	»	»	»	%	6

faiz getirir.

Faizler bono kıymetinden tenzil edilmek suretiyle peşin ödenir. Yani bir sene vadeli 1000 liralık bir bono için 940 lira verecek ve buna mukabil bir sene sonra 1000 lira alacaksınız.

Bono faizleri peşin ödendiği için faiz nisbeti hakikatte % 6 değil, % 6,38 dir.

BONOLAR BANKALARLA ŞUBE VE AJANSLARINDA SATILMAKTADIR. Bonoları Millî Piyango İdaresinin resmî satış gişeleriyle banka olmıyan yerlerdeki Malsandıklarında da bulabilirsiniz.

Bir Tasarruf Bonosile Hem Kendinize, Hem Vatana Hizmet Edebilirsiniz.

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş
KUPONLU VADELİ MEVDUAT
PARANI BURADA İŞLET

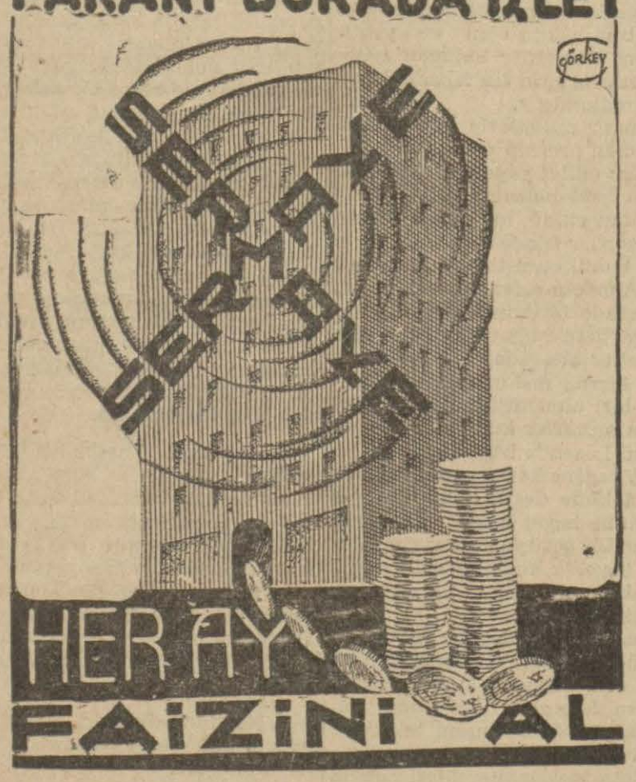

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Muhammen Kıymeti L. K.	Muvakkat Teminatı L. K.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Sayısı	CİNSİ
2632 00	197 40	Kadıköy	Caferağa	Moda	96 — 98	227 metre murabbaı arsanın tamamı
104 00	7 80	„	Rasimpaşa	Yeldeğirmeni	52 .1	26 metre murabba arsanın tamamı
224 00	16 80	Kmalıada	Kmalıada	Serap köşklü	62	560 metre 50 desimetre murabba arsanın tamamı.
142 00	10 65	„	„	„	110	284 metre murabba arsanın tamamı.
144 50	10 84	„	„	Candarlı	2 E.	722 metre 50 desimetre murabba arsanın tamamı.
215 60	16 17	„	„	Manastır	4 E.	1078 metre murabba arsanın tamamı.
123 25	9 25	„	„	Nar çiçeği	22	246 metre 50 desimetre murabba arsanın tamamı.
99 90	7 50	„	„	Nar çiçeği Tekin ay	4 E.	333 metre murabba arsanın tamamı.
467 40	35 06	„	„	Çınarlı nar çiçeği	19 .37	486 metre murabba arsa ile kulübenin tamamı.
343 60	25 77	„	„	Çarşı	98-100-100 / 1	154 metre 50 desimetre murabba arsa ve ahşap evin tamamı.
932 00	69 90	„	„	Alsancak	54	932 metre murabba arsanın tamamı.
260 75	19 55	„	„	Hamam	8 E.	372 metre 50 desimetre murabba arsanın tamamı.
267 33	20 04	„	„	Tekinay	68	334 metre 50 desimetre murabba arsa ve yarım kârgir odanın tamamı.
194 25	14 97	„	„	Nar çiçeği ve Tevfikiye	2 E.	777 metre murabba arsanın tamamı.
204 40	15 33	„	„	Bağ ve nar çiçeği	4 „	292 „ „ „ „
459 00	34 42	„	„	Saki bey	10 „	918 „ „ „ „

Yukarda cinse ve mevkileri yazılı gayri menkullerin mülkiyeti satılmak üzere on beş gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhaleleri 28.7.941 Pazartesi günü saat 14 tedir. İsteklilerin müdürlük akarat kalemine müracaatları. (5710)

RADYOLİN
İLE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM
Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman dislerinizi fırçalayınız.

941 Elmaslı ve Pırlantalı SİNGER SAAT MODELİ

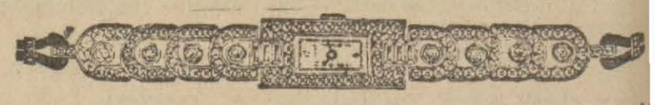

Fevkalâde güzel, zarif ve göz kamaştıran bir harika olan bu saatler en müşkülpesentleri dahi tatmin edebilir. Gayet makbul ve ayni zamanda faydalı olması itibariyle en iyi hediyedir.
No. 27/A 108 ELMASLI ve PIRLANTA 230 lira.
No. 27/B 126 ELMASLI ve 8 PIRLANTA 265 lira.
— EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR. —
Adres: SINGER Saat Mağazaları — Istanbul Eminönü Cad.

TÜRKİYE
KIZILAY CEMİYETİ
Umumî Merkezinden :
1 — Cemiyetimizin ihtiyacı için imali takarrür eden
Üç Nevi Ceman 680,000 Metre Şerit
28/7/941 tarihine müsadif pazartesi günü saat on dörtte Istanbulda Mimar Vedat caddesinde (Kızılay) Hanında Kızılay Istanbul deposu Direktörlüğünde kapalı zarf usuliyle ihale olunacaktır.
2 — Ihaleye iştirak edeceklerin muhamen elmli bin lira bedelin yüzde yedi buçuk nisbetindeki teminat akeçlerini ihaleden evvel depo veznesine yatırmaları şarttır.
3 — Nümune ve şartnameleri görmek üzere talipler her gün depo Direktörlüğüne müracaat edebilirler.

Istanbulda hususî bir hastanede çalışmak üzere
Bir Doktor Asistan Aranmaktadır
Taliplerin (Asistan) rumuziyle Istanbul 176 posta kutusu adresine yazmaları.

İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen : Harici Askeri Kıtaatı İlânları

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri hizalarında yazılı gün, saat ve mahallerdeki askeri satınalma komisyonlarında yapılacaktır. Taliplerin kanunî vesikalariyle teklif mektuplarını ihale saatlerinden bir saat evvel ait oldukları komisyona vermeleri. Evsaf ve şartnameleri Ist. Lv. Amirliği satınalma komisyonundada görülür.

Cinsi	Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira	Ihale gün	Saat	ve mahalli
Sade yağı	24,000	33,000	2475	30/7/941	10	Karaköse
Sade yağı	22,464	29,764,80	2233	30/7/941	11	Karaköse
Sade yağı	11,348	15,036,10	1128	30/7/941	16	Karaköse
Sade yağ	10,800	15,120	1134	30/7/941	17	Karaköse
Tereyağı	7,000	10,850	1017,19	5/8/941	11	Konya
Sığır eti	80,000	16,000	1200	4/8/941	16	Merzifon
Odun	1,201,000	36,030	2700,25	4/8/941	16	Karaköse
Odun	552,000	16,560	1242	4/8/941	17	Karaköse
Odun	1,000,000	15,000	1125	1/8/941	11	Trabzon
Kuru ot	270,000	16,200	1215	1/8/941	11,30	Trabzon
Odun	1,165,000		2623	30/7/941	15	Ankara Lv. Amirliği
Sığır eti	200,000	73,320	6290,75	4/8/941	11	Konya
Muhtelif nakliyat		93,550	7007	1/8/941	16	Izmit Akçakoca ilk okulu
Saman	1,500,000	56,250	4062,50	11/8/941	15	Izmit Akçakoca ilk okulu
Kuru ot	600,000	42,000	6300	5/8/941	10	Samsun
Saman	540,000	22,680	3402	5/8/941	11	Samsun,

(340-5833)

İstanbul Nafıa Müdürlüğünden :

12.8.941 Salı günü saat 15 te İstanbulda Nafia müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında (372607.24) lira keşif bedelli Yüksek mühendis mektebinde yeniden yaptırılacak bina inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele eksiltme, Baymdırlık işleri genel, hususî ve fenni şartnameleri, proje keşif hülâsasiyle buna müteferri diğer evrak (18) lira (.) kuruş mukabilinde dairesinde verilecektir.

Muvakkat teminat (18654) lira (29) kuruştur.

İsteklilerin teklif mektupları ve yüksek mühendis veya yüksek mimar olduğuna veyahut bu gibilerle teşriki mesai ettiğine dair noterlikçe musaddak belge ve en az bir teahhütte (150.000) liralık bu işe benzer yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden tatil günleri hariç 3 gün evvel alınmış ehliyet ve 941 yılına ait Ticaret Odası vesikalarını havi kapalı zarflarını 12.8.941 Salı günü saat 14 e kadar Nafia müdürlüğüne vermeleri. (60

★

Aşağıda miktarı yazılı odunlar kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Ihaleleri 12/8/941 günü hizalarında yazılı saattlerde Babaeskide askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin kanunî vesikalariyle teklif mektuplarını ihale satinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

Miktarı ton	fiatı Kr. Sa.	ilk teminatı lira Kr.	ihale saati
2120	1 50	2385	10
1130	1 60	1356	10,30
440	2	660	11
1225	2	1837 50	11,30
880	2	1275	12
925	1 20	832 50	12,30
700	1 40	980	16,30
180	1 50	202 50	17

(380 - 5986)

★★

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri 11/8/941 pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Giresunda askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin kanunî vesikalariyle teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri,

Cinsi	Miktarı Kilo	Kilosu Kuruş	Teminatı Lira Kr.	Ihale Saati
Bulgur.	41,000	20	615	10
Patates.	58,800	10	486	14
Soğan.	43,700	10	327 75	16

(714-6165)

★

Karter Piller marka bir adet traktör yedek parçalariyle birlikte kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 25/7/941 Cuma günü saat 16 da İzmir Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi komisyonda görülür. Taliplerin teklif edecekleri fiyat üzerinden ilk teminat vereceklerdir. Taliplerin kanunî vesikalariyle teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (308 — 5628)

★

Beheri 100 gramlık paket hanlinde 1000 kilo mercimek kompresimi pazarlıkla satın alınacaktır. İhaleden sonra takarrür edecek fiyat üzerinden teminat alınacaktır. Taliplerin 28/7/941 pazartesi günü saat 15 de Hadım köy civarında Yassıviranda askerî satınalma komisyonuna gelmeleri. (358-5903)

★

400 çift atlı nakliye arabası koşumu pazarlıkla satın alınacaktır. Beher çiftin tahmin bedeli 85 liradır. Pazarlığı 26/7/941 cumartesi günü saat 10 da Erzurumda askerî satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 34,000 lira kat'î teminatı 5100 liradır. Nümune ve şartnamesi komisyonda görülür. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (718-6169)

★

Muhtelif nakliyat yaptırılacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 18/8/941 Pazartesi günü saat 16 da Kırklarelinde merkez K. Binasında askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 70,000 lira ilk teminatı 5250 liradır. Şartnamesi Ankara. Ist. Lv. Amirlikleri ve Çorluda askerî satın alma komisyonlarında görülür. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (382 - 5988)

★

30 ton zeytin yağı alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 28/7/941 pazartesi günü saat 11 de Gelibolu da askerî satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 18,000 lira kat'î teminatı 2700 liradır. Evsaf ve şartnamesi komisyonda görülür. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (722-6173)

★

Pamuk ve yün karışık 100,000 çift çorap satın alınacaktır. Tahmin bedeli 36 kuruş 75 santimdir. Pazarlığı 31/7/941 perşembe günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonunda yapılacaktır. 25,000 den aşağı olmamak üzere ayrı ayrı tekliflerde kabul edilir. İsteklilerin kanunî kat'i teminatlariyle belli vakitte komisyona gelmeleri (724.6175)

★

30/7/941 günü saat 15 de Yalova askerî satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacağı ilân edilen 3180 ton odun eksiltmesinden vazgeçilmiştir. (712-6163)

★

5000 çift gedikli dahilî fotin alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 11/8/941 pazartesi günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Hava satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi 215 kuruşa komisyondan alınır. Tahmin bedeli 42,500 lira kat'i teminatı 6375 liradır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (716-6167)

★

Beher kilosu 35 kuruştan 60 ton şehriye pazarlıkla satın alınacaktır. İlk teminatı 1575 liradır. Taliplerin 5/8/941 Salı günü saat 15 de Geliboluda eski şube binasında askerî satın alma komisyonunda bulunmaları. (388 — 5994)

Yeni Çıktı
Günün En Mühim Eseri
Değişmiyen Dünya
A. Hamdi Başar
Buhran ve intikal devreleri — Kapitalizmin doğuşu ve batışı — Yeni nizamın ana prensipleri.
Tevzi yeri: Üniversite Kitabev
Fiyatı: 80 Kuruş

Fennî Sünnetçi
EMİN FİDAN
Kabine: Beşiktaş Eriş Apartmanı, Telefon 44395 — Evi : Suadiye İstasyon yanı.

Otomobil Aranıyor
Az kullanılmış, lâstikleri iyi bir halde otomobil satmak istiyenler Galata Merkez Han No. 1 müracaatları.

Flörya Plâj Gazinosunda
Kızılay Bakırköy şubesinin mehtap eğlenceleri 9 Ağustos cumartesi akşamıdır.

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI
Kuruluş Tarihi : 1888
Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası
Şube ve Ajans adedi : 268
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

	Adet		Liralık		Lira
1	"	1.000	"	4.000	"
5	"	500	"	2.000	"
4	"	250	"	1.000	"
40	"	100	"	4.000	"
100	"	50	"	5.000	"
120	"	40	"	4.800	"
160	"	20	"	3.200	"

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Eylûl, 11 Birincikânun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İstanbul Deniz Komutanlığından
Deniz Lisesi ve Gedikli Erbaş Mektebine Talebe Alınacak

Aşağıdaki şartları haiz olanlar deniz lisesi ile gedikli erbaş mektebine talebe olarak alınacaktır.

Deniz lisesine girecek taliplerin:
1 — Yaşları birinci sınıf için 15 — 18
2 — „ ikinci „ „ 16 — 19 olacaktır.
3 — Bu yaşlardan altı ay büyük veya küçük olanlar da kabul edilecektir.
4 — Lise birinci sınıfa ortamektep mezunları alınacağı gibi lisenin birinci sınıfında ikmale kalmış olanlar da alınacaktır.

Deniz gedikli erbaş hazırlama okuluna girmiye taliplerin :
1 — Yaşları 11 — 17 olacaktır.
2 — Bu mektebe ilkmektep mezunu alınacağı gibi, ortaokulun muhtelif sınıflarında ikmale kalmış olanlar da alınacaktır.
3 — Tahsilini yalnız bir sene zayi etmiş olanlar da alınacaktır.

Bu şartları haiz olup deniz lisesi ile deniz gedikli erbaş hazırlama okuluna girmek istiyen taliplerin 15 Ağustos 941 tarihine kadar İstanbulda bulunanların Kasımpaşada deniz komutanlığına, hariçte bulunanların da mahallî askerlik şubelerine müracaatları. (5708)

TALİİNİ AÇACAK ANAHTAR

TÜRKİYE İŞ BANKASI
T. İş Bankası
Küçük Tasarruf Hesapları 1941
İKRAMİYE PLÂNI
eşideler 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır

1941 İkramiyeleri

1	adet	2000	Liralık	=2000.— Lira
3	„	1000	„	=3000.— „
2	„	750	„	=1500.— „
4	„	500	„	=2000.— „
8	„	250	„	=2000. „
35	„	100	„	=3500.— „
80	„	50	„	=4000.— „
300	„	20	„	=6000.— „

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünd

940/2251 Emniyet sandığına borçlu ölü Macide varislerine ilân yoluyle tebliğ:

Hayatta iken Macide: Kadıköy İbrahimağa mahallesi Esatpaşa sokağı Eski 15. Mü. Yeni: 4 — 4 No. lı maabahçe ve müştemilât bir köşk tamammı birinci derecede ipotek göstererek 23-12-931 tarihinde 61 12700 hesap numarasiyle sandığımızdan aldığı 1200 lira borcu 26-10-tarihine kadar ödemediğinden faiz, komisyon ve masarifi ile beraber borç 2497 lira 11 kuruşa varmıştır. Bu sebeple 3202 numaralı kanun mucibince hakkında icra takibi başlamak üzere tanzim olunan ihbarname borçlunun mukavelenamede gösterdiği ikametgâhına gönderilmiş ise de borçlu Macide Kadıköy Rasimpaşa mahallesinin Nizamıcedit sok. 4 No. apartımanda öldüğü anlaşılmış ve tebliğ yapılamamıştır. Mezkûr kanunun 45 inci maddesi vefat halinde tebligatın ilân suretiyle yapılması âmirdir. Borçlu ölü Macide Macide mirasçıları işbu ilân tarihinden itibaren Birbuçuk ay içinde Sandığımıza müracaatla murislerinin borcunu ödemeleri veya kanunen kabule şayan bir itilrazları varsa bildirmeleri lâzımdır. Mirasçılar ipoteği kurtarmazlar veyahut başlıyan takibi icra dairesinde durdurmazlarsa ipotekli gayri menkul mezkûr kanuna göre Sandıkça satılacaktır. Bu cihetler alâkadarlarca bilinip ona göre hareket edilmek ve her birine ayrı ayrı ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (614

Sahip ve Neşriyat müdürü: Emin Uzman. Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. İAN Matbaası